THE LIBRARY OF CONGRESS GRATI:
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, D.C. 20025 N

WASHINGTON DC 200
NEWS U - 6
DRAUGAS. CHI. IL 60629

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXVII Kaina 15 c. TREČIADIENIS — WEDNESDAY, LAPKRITIS—NOVEMBER 28, 1973 Nr. 279

Žurnalistų globa karo zonoje

ONA LABANAUSKAITĖ, mūsų korespondentė Jungtinėse Tautose

Jungt. Tautos. — Visas reikalas dienotvarkėje buvo šitaip užrašytas: Žmogaus teisės karo metu — žurnalistų globa pavojingose misijose karo zonoje. Gen. asamblėjos dienotvarkėje klausimas išbuvo bene penkerius metus, bet pernai Tretysis komitetas gavo paraginimą šįmet tą klausimą svarstyti pirmoje vietoje ir paruošti atitinkamą dokumentą asamblėjai priimti.

Užpernai buvo apsispręsta už paruošimą tuo reikalu tarptautinės konvencijos, kai grupei delegatų pasisekė įtikinti daugumą, kad reikalingas dar vienas tarptautinis humanitarinis dokumentas žmogaus teisių apsaugai sustiprinti. Tos nuomonės ir dabar tebesilaikoma, ją sesijų tarpe suformulavo konvencijos formoje Australijos, Austrijos, Danijos, Ekvadoro, Suomijos, Prancūzijos, Irano, Libano, Moroko ir Turkijos atstovai.

Projektas buvo šįmet svarstytas, bet susilaukta tokios daugybės pataisų, kai kuriais punktais net giliai priešingų nuomonių, kad teko visą reikalą perkelti į sekančią sesiją. Dabar jau suabejota net savo konvencijos reikalingumu, atsiminus, kad 1974 pavasarį Šveicarijos vyriausybės globojama Genevoje posėdžiaus diplomatinė konferencija tą patį reikalą liečiančiai tarptautinei teisei peržiūrėti ir naujoms aplinkybėms pritaikinti. Todėl čia visi svarstymai nutraukti, gen. sekretorius įpareigotas perduoti visus čia turimus projektus ir pareikštas nuomones tai konferencijai ir laukti jos darbų rezultatų.

Kodėl taip sunkiai vyko konvencijos projekto ruošimas? Todėl, kad kiekvienas delegatas turėjo galvoje ne tik humanitarinę šio projekto dalį, bet ir politinę, nes niekam nebuvo paslaptis, kad žurnalistai karo zonoje gali nesiriboti tik žurnalistine profesija, bet domėtis ir špionažui tinkama medžiaga.

Fantomas asamblėjoje?

Jau rašyta, kad į Jungt. Tautų sekretariatą neseniai pateko raštai apie Portugalijos Gvinėjos (Afrikoje) pasiskelbimą nepriklausoma valstybe. Afrikiečiai ir jų draugai sumanė pamėginti kaip nors tą reikalą toliau pastumti. Nedrįsta eiti tiesiog į Saugumo Tarybą, kurios pritarimas reikalingas valstybei į Jungt. Tautas priimti. Tariamoji naujosios valstybės vyriausybė, siųsdama per tarpininkus konstituciją ir žinią apie savo atsiradimą, į J. Tautas priimama nesiprašė. Ir po to jokios naujos žinios neatsiuntė. Ir tai sukėlė įtarimą, kad visas reikalas gali būti tik literatūrinė fikcija.

Nežiūrint to, sumanyta įrašydinti klausimą į gen. asamblėjos darbotvarkę, kas lengvai pasiekiama. Prašymą įrašydinti pasirašė 62 nariai, kurių tarpe yra visi vadinamieji "neprisijungusieji" ir visa Maskvos globojama jos satelitų sandrauga. Tai davė progos afrikiečiams ir visam kairiajam JT narių blokui patriukšmauti prieš Portugaliją ir kartu pavanoti NATO bloką.

Į diskusijas eidami iniciatoriai atsinešė ir rezoliuciją, kurios niekam neleido pakeisti, nes turėjo pakankamai balsų pataisoms atmesti. Rezoliucija sveikinamas naujosios valstybės išlaisvinimas iš Portugalijos globos ir visi JT nariai prašomi dvejopos pagalbos: padėti išvaryti iš Gvinėjos dar ten esančias Portugalijos karines pajėgas ir civilinį personalą bei remti naująją valstybę visokiais būdais. Norima, kad toji pagalba eitų per J. Tautas. Saugumo Taryba prašoma tuo reikalu susidomėti ir jį svarstyti skubos keliu.

Portugalijos atstovas tvirtino, kad nepriklausoma Gvinėja yra tik fantomas, nes toji politinė grupė, kuri sakosi valdanti naują valstybę, neturi nė narių, nė sostinės, nekontroliuoja jokios teritorijos, bet užsimanė pasijuokti iš tų, kurie jų atstovą priima Jungt. Tautose su dideliu pasitenkinimu.

Kaip ten bebūtų, bet afrikiečiai J. Tautose gavo naują priekabę J. Tautų iždui patuštinti, nes neilgtrukus bus siunčiamos delegacijos į Afriką naujosios valstybės sveikinti ir jai pagalbą organizuoti.

Portugalijos atstovas diskusijose atsisakė dalyvauti, tik pareiškė, kad visa J. Tautas pasiekianti propaganda Gvinėjos "laisvinimo" reikalu einanti ne iš Gvinėjos, bet iš už jos sienų esančių vietų, kur keli asmens veikią pašaliečių vadovaujami ir išlaikomi. Pagyvensim, pamatysim...

Watergate juostelės pas teisėją

WASHINGTONAS. — Watergate juostelės jau perduotos teisėjui John Sirica. Teisėjas įrekordavimus liepė gerai saugoti, kad prie jų neprieitų tie, kuriems nereikia. Kartu Baltieji rūmai įteikė dar tris juostas, kuriose patvirtinama, kad dviejų iš reikalaujamų devynių niekada ir nebuvo.

Lydimajam rašte dar paminėta, kad vienoj iš tų juostų 18 minučių liko tuščia vieta, kai prezidento sekretorė Rose Mary Woods netyčia ištrynė, beklausydama paspaudė ne tą rekorderio mygtuką. Tai atsitiko spalio 1, o pastebėta spalio 14. Tuo reikalu Woods buvo pakviesta liudyti į teismą ir tai ji dar kartą patvirtino.

Sen. Edvin, Watergate komiteto pirmininkas, sako, kad apklausinėjimai turį būti atidėti iki kitų metų. Per tą laiką reikės ištirti, kiek yra tikra, kad multimilijonierius Howard Hughes ir pieninininkų organizacijos yra nelegaliai davę pinigų Nixonui perrinkti kampanijai.

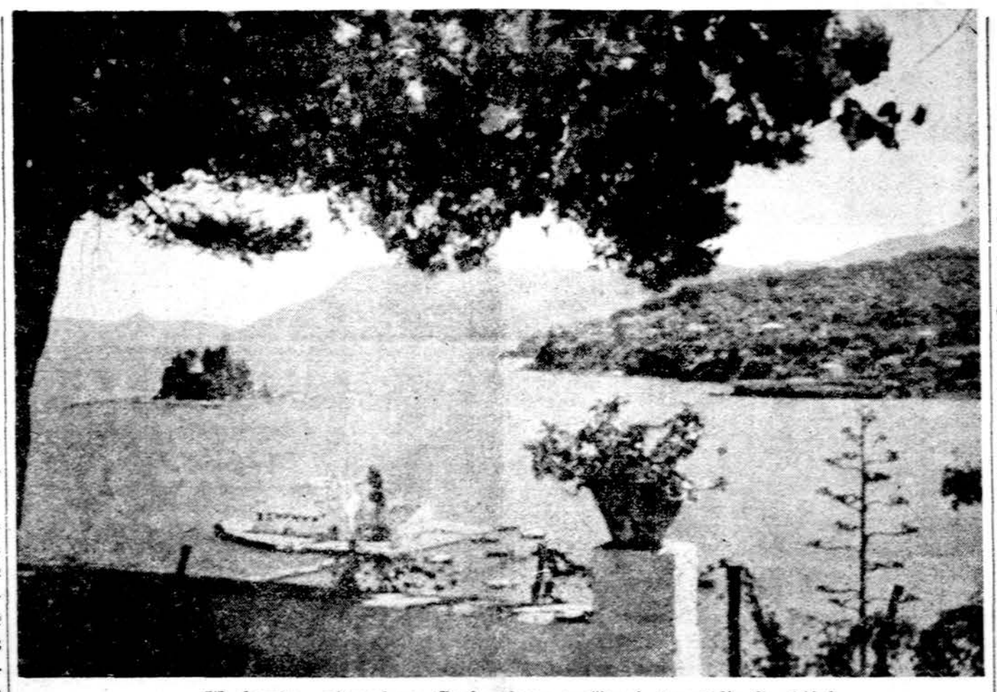

Vlacherainos vienuolynas Corfu, vienas gražiausių kampelių Graikijoj

BREŽNEVAS INDIJOJ NORI BAZIŲ

NEW DELHI. — Kai į Indiją atvyko Brežnevas, aerodrome buvo susirinkę apie 100,000 žmonių. Policija buvo tikra, jog susirinks daugiau, apie 300,000, bet tiek norinčiųjų nebuvo.

Ko Brežnevas nori iš Indijos? Žinoma, ko nori Indira Gandhi, ministerė pirmininkė. Iš sovietų ji prašys ekonominės ir karinės pagalbos. Brežnevas sutiks duoti, bet ir pareikalaus kainos: Indijos uostuose sustoti Rusijos kariniams laivams, taip sakant, karinių bazių. Gal būt, bazių ir ne vien laivams, bet ir lėktuvams. Paskui norės Indijos pritarimo kolektyviniam Azijos tautų saugumo paktui.

Gandhi turės sunkų uždavinį. Rusų pagalbos labai reikia, bet jei duos bazes ir įsijungs į Maskvos organizuojamą paktą, negalės vadintis "neužsiangažavusiu kraštu", kuriuo iki šiol save laiko ir net vadovauja neutraliųjų pasauliui. Tada ji bus jau sovietų sąjungininku.

Politinių kalinių kankinimai

LONDONAS. — Amnesty International organizacija, kuri rūpinasi politinių kalinių išlaisvinimu, sako, kad ir šiais "humanizmo" laikais politinių kalinių kankinimas labai praktikuojamas. Kaliniai kankinami ne tik Sovietų Sąjungoj, primityviųjų Afrikos valstybėlių kraštuose, bet net ir kai kuriose gerą vardą turinčiose valstybėse. Yra įvairių rafinuotų būdų žmonėms kankinti ir išgauti iš jų tikrus ir netikrus prisipažinimus.

Kankinimų būdus naudoja dar apie 60 kraštų, pvz. Portugalijoj sukeliant nepakeliamai didelį elektroninį triukšmą, riksmą, kurio žmogus negali pakelti. Argentinoj žinomi 73 kankinimų būdai. Brazilijoj to susilaukia veik kiekvienas suimtasis, kad ir trumpam laikui. Kokius kankinimus naudoja komunistai, žino tai pasaulis, žino ir amerikiečiai karo belaisviai.

Komunistai vieni kitiems pranašauja galą

NEW DELHI. — Indijos komunistų partijos laikraštis anglų kalba "New Age", pasitikdamas atvykstantį Brežnevą, nori palyginti tikrą komunizmą, kurio sostinė Kremliuje, nuo netikro, einančio iš Pekino. Kinijos komunistai, laikraščio žodžiais, visiškai "išsigimę", persimetę į klasinio priešo eiles, ir jiems pranašauja galą. Vienu pavyzdžiu, kad yra taip, o ne kitaip, prisimena partijos X-ji kongresą. "Kinijos partijos suvažiavimas vyko visai slaptai. Niekas nežino ir žinių negalima rasti net oficialiuose maoistų dokumentuose, kaip vyko įvairios konferencijos ir kokiu principu buvo renkami delegatai į patį suvažiavimą. Pravartu prisiminti, kad tai buvo ne kokios nelegalios ir persekiojamos partijos suvažiavimas, o valdančiosios visus 24 metus. Nuo ko jie slėpėsi?"

Senatas Fordą tvirtina

WASHINGTONAS. — Vakar turėjo būti balsavimai Senate, Gerald Fordo patvirtinimas viceprezidentu. Atrodo, kad žadėjo balsuoti prieš Fordą tik vienas senatorius William Hathaway (dem., Maine), motyvuodamas, kad prezidentas, kuriam gresia apkaltinimas ir pašalinimas, negali skirti sau įpėdinio.

Fordą dar turės patvirtinti ir Atstovų rūmai. Rūmų Teisinis komitetas apklausinėjimų dar nebaigė. Baigs, greičiausiai, ketvirtadienį, o balsavimai galės būti atlikti kitą savaitę.

Čile jau galima pasitikėti

NEW YORK. — Manufacturers Hanover Trust bankas nutarė suteikti ilgalaikį 24 mil. dolerių kreditą Čilei. Banko viceprezidentas James Green pareiškė, kad Amerika Čile dabar gali pilnai pasitikėti.

Čilė iš savo pusės parodė gestą Amerikai: grąžino amerikiečiams vieną naftos perdirbimo įmonę, nacionalizuotą Allendes laikais. Denacionalizuota bus ir daugiau užsieninių įmonių.

Krito akcijos

NEW YORK. — Amerikos biržoje akcijos krito nepaprastai daug. Dow Jones nusmuko 29.05 punktais, arba taip smarkiai tik penktą kartą biržos istorijoje. Krito po prezidento pranešimo apie gazolino ir kitų naftos produktų normavimą, nujaučiant, jog dėl to nukentės ir visas krašto ekonominis gyvenimas.

Laurence Harvey, iš Joniškio kilęs filmų aktorius. Londone miręs ir laidojamas šiandien

Gen. Phaedon Gizikis, naujasis Graikijos prezidentas

DĖL PERVERSMO GRAIKIJOJ KALTINA CIA

ATĖNAI. — Kur kas atsitinka negerai, labai dažnai kaltė suverčiama Amerikai. Amerika buvo kalta dėl perversmo Čilėje, dabar vėl kaltinama ir Graikijoj. Milt Freudenheim "Chicago Daily News" korespondentas, rašo, kad įtarinėjimus ir kaltinimus Amerikai dėl perversmo pirmiausia paskelbė Andreas Papandreou, buvęs premjeras, dabar gyvenąs Stockholme. Jis tvirtina, jog naujasis ministeris pirmininkas Adamantios Androutsopoulos yra CIA agentas, ištreniruotas Chicagoje.

Valstybės departamentas tą tvirtinimą kategoriškai paneigė. Papandreou kad ir kažin kaip norėtų pagrįsti savo įtarinėjimus, negalės rasti jokių įrodymų. Didžiausias Amerikos "įsivėlimas" Graikijoj yra nuolatinė ekonominė ir karinė parama, be kurios kraštas būtų sugriuvęs. Po II pasaulinio karo Amerika Graikijai davė 4.2 bilijonus dolerių.

Brandto ir Pompidou susitikimas

PARYŽIUS. — V. Vokietijos kancleris Willy Brandt susitiko su prezidentu George Pompidou. Dviejų dienų konferencija daugiausia skiriama naftos krizei ir Viduriniųjų Rytų problemai. Buvo sutarta naftos reikalus įrašyti ir į Europos Bendrosios rinkos viršūnių konferencijos darbotvarkę. Konferencija šaukiama gruodžio 14 - 15 dienomis Kopenhagoje. Prieš tai, gruodžio 3 - 4, Briusely posėdžiaus Rinkos užsienio reikalų ministeriai.

Britanijoj kuponai gazolinui

LONDONAS. — Britai šią savaitę pradėjo dalinti gazolinui pirkti kuponus. Kol kas gazolinas dar nėra normuojamas, bet tai gali būti paskelbta bet kuriuo metu. Dabar tik skelbiama, jog draudžiama sudarinėti gazolino atsargas, stotys neturi teisės jo pilti kitur, kaip tik į automobilių tankus. Britanijoj yra 15 milijonų automobilių.

Natūralios dujos nenormuojamos

WASHINGTONAS. — Daug kalbama apie naftos produktų krizę, kai kam neaišku, ar tas pats liečia ir natūralias dujas. Iš Washingtono dabar papildomai pranešama, kad dujomis apšildomi pastatai neįeina į tą kategoriją, jų normavimas nenumatytas.

WASHINGTONAS. — Prezidento paskirtasis energijai taupyti koordinatorius, buvęs Colorado gubernatorius John Love sako, kad sekmadieniais, kai gazolino nebus galima pardavinėti, prie kelių esančios gazolino stotys galės būti atidarytos, bet tik automobilių pataisymam, ne gazolino pardavimui.

PORTLAND, Ore. — Miesto meras Neil Goldschmidt, rodydamas gerą pavyzdį savo miestiečiams, iš namų į rotušę pradėjo važinėti autobusu, ne automobiliu.

Washingtonas. — Šios savaitės "Newsweek" magazinas rašo, jog buvusi Nixono liga, plaučių uždegimas, kai jis liepos mėnesį devynias dienas buvo Bethesda ligoninėj, buvusi daug rimtesnė, nei plačiai žinoma. Nixonas atsikosėdavo krauju, ir Baltuosiuose rūmuose buvusi panika.

MOUNTAIN VIEW, Cal. — Pioneer 10 erdvėlaivis, lekia pro Jupiterio planetą ir automatiškai nufotografavo jo "raudonąją akį", kuri pasirodo ant planetos tik kas 30 metų. Tam tikrais šifrais nuotraukos jau pradedamos siųsti į Žemę, ir bus sužinota daug nežinomų faktų apie paslaptingą Jupiterį.

KAIRAS. — Egiptas pareiškė, kad tol nepradės kalbėti apie taikos derybų datą, kol Izraelis nepasitrauks į spalio 22 liniją.

Dar viena Maskvos auka

MASKVA. — Dar viena Maskvos auka, psichiatrinės ligoninės klientas. Sovietų teismas į nepilnaprotį įstaigą pasiuntė matematiką Juri Šichanovičių, 41 metų amžiaus. Nutarė, jog jis negali būti net teisiamas, kai užsiima antisovietine veikla.

Jo "nusikaltimas" buvo, kad jis dalino kitiems Nobelio premijos laureato Albert Camus raštus ir atsišaukimą gelbėti intelektualus disidentus, ištremtus ir uždarytus koncentracijos stovyklose.

WASHINGTONAS. — Nixonas, kalbėdamas jūrininkų unijos atstovams, sakė, kad jis nėra tas, kuris audros metu nušoktų nuo laivo, bet savo kadenciją išbus iki galo. Pakartojo, kad iki 1980 metų Amerika bus nepriklausoma nuo svetimųjų malonės ir visus energijos šaltinius pasigamins pati, nors kai kurie ekspertai tuo ir abejoja.

CHICAGA. — United Air Lines, didžiausia oro linija, panaikina apie 100 skridimų ir atleidžia 1,000 tarnautojų.

VALLETTA, Malta. — Palestinos partizanai, kurie gainiojo olandų lėktuvą po eilę aerodromų, išleido 244 keleivius ir 8 patarnautojas, bet lakūnams įsakė skristi į Dubai, Persų įlankos valstybėlėn. Su jais, kaip įkaitais, savanoriškai buvo KLM oro linijos viceprezidentas A. W. Witholt. Buvo pasisiūlęs ir Egipto diplomatas, bet oro piratai jo nepriėmė. Keleivius paleisti prikalbėjo Maltos premjeras Dom Mintoff.

Pusė 747 lėktuvo keleivių buvo japonai, grįžtą iš Europos.

KALENDORIUS

Lapkričio 28: šv. Sostenas, šv. Maura, Rimgaudas, Vakarė.
Lapkričio 29: šv. Saturninas, šv. Iluminata, Daujotas, Vėla.
Saulė teka 6:33, leidžias 4:22.

ORAS

Daugiausia apsiniaukę, galimas lietus, vėsiau, apie 40 l.

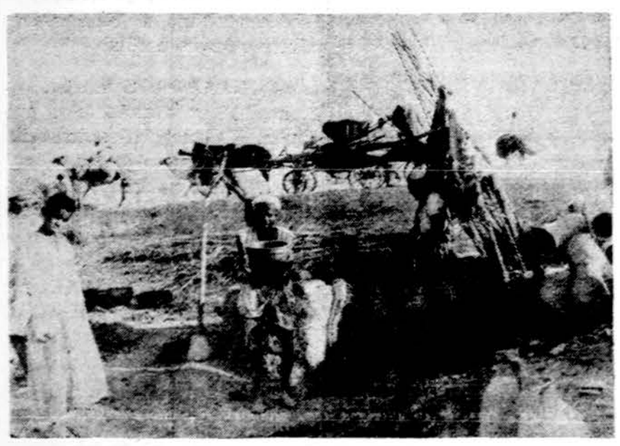

Egipto užkampio vaizdas. Tie žmonės neturi net pastogės

SKAUTYBĖS kelias

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKIŲ-KŲ RAMOVĖ
Redaguoja ps. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, Illinois 60629
Telef. 476-7089

AUKSINIO JUBILIEJAUS PROGA SVEIKINDAMI "SKAUTŲ AIDĄ", šią SKAUTYBĖS KELIO laidą skiriame šiai sukakčiai paminėti.

SKAUTYBĖS KELIAS
Chicagos Skautininkų-kių Ramovė
Vidurio rajono vadovybė

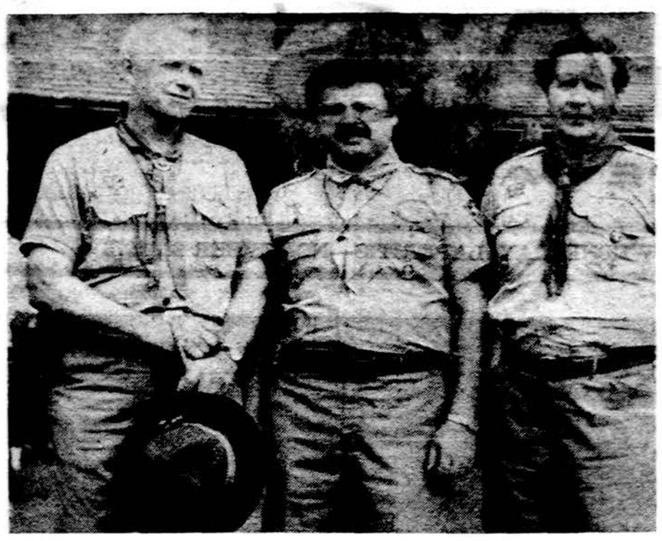

Trys Česlovai susitikę stovykloje fotografui pozuoja. Iš k. skautininkai — Česlovas Anužis — Detroitas, Česlovas Kiliulis — Bostonas ir buvęs Skautų Aido redaktorius Česlovas Senkevičius — Torontas.
Nuotr. Kizlaičio

SKAUTŲ AIDUI 50 METŲ

Jau 50 metų "Skautų Aidas" nesustodamas keliauja po pasaulį. Vingiuotą, sunkų ir ilgą kelią pradėjęs savo tėvynėje 1923 m. kovo 15 d. jis pasitikėjimo, drąsos bei ryžto kupinas ir svetimam krašte savo įsipareigojimams ištikimas. Pradininkų bei visų redaktorių kietas darbas, viltys, nepaisant sąlygų, pasiaukojimas, kartu džiaugsmai bei pasitenkinimas pasiektais rezultatais — tai nuolatiniai visų jo gyvavimo metų palydovai. Jis pasiryžęs būti ištikimas gražiems savo siekimams ir ateityje.

LS Sąjungos pirmijos pirmininko v.s. A. Saulaičio sveikinimas ir linkėjimai "Sk. Aido" auksinio jubiliejaus proga.

1973 kovo 15 d. suėjo 50 metų, kai mūsų "Sk. Aidas pradėjo eiti — 1923 m. kovo 15 d. Šiauliuose

"SKAUTŲ AIDAS", mūsų sąjūdžio spausdintas žodis, tebėra tikras mūsų gyvosios skautybės liudytojas.

Jis yra vienas mūsų iš seniausių lietuvių jaunimo laikraščių, reguliariai ne tik Nepriklausomos Lietuvos laikais, bet ir tremties ir emigracijos metais skelbiąs lietuviškosios skautijos veikimą ir dvasią.

Siekiama, kad mūsų sąjūdžio "Skautų Aidas" ir toliau gražiai liudytų mūsų sąjūdžio gyvenimą — reguliariai galėtų lankyti kiekvieną skautišką šeimą bei lietuviškosios skautybės bičiulius, skautų-čių rėmėjus ir kt. — dar ilgai gyvuotų mūsų jaunimo labui.

"SKAUTŲ AIDO" JUBILIEJAUS PROGA

Pareit namo negalite ,aš irgi
negaliu —
Nei Panerių miške ištiesti
palapinių,
Kur pušys kalbino kiekvienu
spygleliu
Ir pirmas džiaugsmas plaukė iš
krūtinių.
Akmuo nuskendęs laukia
Baltijos giliam dugne,
Krantai gintaro auksinių javų
apsėti,
Dzūkijos Nemuno garbės
širdim kilnia
Antelė svarstanti, už ko tekėti.
Atėjusi iš ten gyvais pajūriais,
pagiriais,
Sakau ne tiek iš meilės, kiek iš
teisingumo —
Jei reiks, svetur ištversim
šimtmečius budriais,
Kaip ugnys Mozės degančiojo
krūmo.
Pelėdų klaikiai ulbančiu
vidurnakčio melu,
Ir dvyliktą dienos, trumpais
šešėliais tiestą,
Rankas, iškeltas maldai,
grūdinkim kardu —
Sugrįžt į savo šventą Vilniaus
miestą!

Sveikinu visus Didžiuoju saliutu!

L. Vaičiūnienė

Į antrąjį penkiasdešimtmetį žengiant

Kai šiandien minime auksiniais simboliais pažymėtą "Skautų Aido" sukaktį, mums, kuriems buvo skirta kuo nors prisidėti, kad skautiškai lietuviškas žodis ugdytųsi — darosi malonu apie praeitį pagalvojus, džiugu — dabarties tobulėjimą stebint, drąsu — į ateitį žvelgiant.

Jei prieš 50 metų įžiebta idealizmo liepsnelė neužgeso pokario metų barakų ir kareivinių skersvėjuose, jei ji neužduso išeivijos didmiesčių tvaike, neturėtų būti vietos jokiam pesimizmui ateitį pasitinkant. Reikėtų tik daugiau pasitikėjimo idealistų kuriamomis vertybėmis savo tautos ir visos žmonijos gerovei, kad: "... pasaulį paliktume geresniu, negu jį radome".

Reikėtų tik padėti visas pastangas idealistinį nusiteikimą skiepyti savajam jaunimui, burti savanorius kovai už jaunuolio formavimą, taip, kad jo, kaip pilnutinės asmenybės, išsibalansavimas vaizdžiai atsvertų materialistinės aplinkos brukamą vienašališkumą.

Šių tikslų siekiant, verta pamastyti ir suprasti, kad mes skautiškoje šeimoje nuo vilkiuko-paukštytės iki veterano skautininko-kės, toje per dešimtmečius išbandytoje sistemoje, turime beveik visas galimybes paminėtiems tikslams siekti ir atsiekti. Kartais tik gal perdaug išeikvojame laiko dėl formalinių, bet neesminių reikalų, bederindami atskirų šeimos narių nuomones, nuotaikas, žmogiškuosius netaktus ar pasikarščiavimus. Mūsų yra daug, todėl, jei kur kartais išsiskiria nuomonės, yra labai natūralu. Esu įsitikinęs, kad mes visi ir visos tikime šviesesniu mūsų tautos ir žmonijos rytojumi, kad dėl jo nepavargdami su džiaugsmu dirbame. To vedami, man rodos, judėjo, juda ir ateityje judės mūsų mielojo "Skautų Aido" darbuotojai, jungdami visus Sąjungos narius marguose šio žurnalo puslapiuose. Gal tik, antrąjį penkiasdešimtmetį pradedant, reikėtų daugiau dėmesio šiems puslapiams skirti — rašantiems rašyti, skaitantiems skaityti, nepaliekant paskutinėje vietoje ir finansinių reikalų. Čia gal reikėtų laikytis principo, kad:

— Kai visi duoda mažai, yra daug, kai vienas duoda daug, yra mažai.

Praeitis, dabartis ir ateitis taip glaudžiai jungiasi, kad toje jungtyje sunku atskirti ir pajusti jų tikrovę. Ką tik tarti žodžiai tampa praeitimi. Keičiasi vardai ir žmonės. Jiems keičiantis telieka kelrodžiai tie patys — toks yra mano linkėjimas visiems "Skautų Aido" darbuotojams dabartyje ir ateityje. O jiems talka, parama ir reikalingos aukos tesiremia į skautiškąjį įsakymą: "Nelauk iš kitų nieko, bet viską duok pats kiek gali".

v. s. Česlovas Senkevičius
buvęs "Skautų Aido" redaktorius

ĮSPŪDINGAS GIMTADIENIO MINĖJIMAS

Puošnios viešnios, šventiškai nusiteikę svečiai ir būriai tautiniais rūbais ir skautiškom šypsenom pasipuošusių mergaičių ir jaunuolių, spalio 10-tos dienos vakare skubėjo į Jaunimo centro rūmus, Chicagoje. Rinkosi neeiliniam įvykiui — SKAUTŲ AIDO penkiasdešimtmečio sukaktį paminėti, jo redaktorius ir darbuotojus pasveikinti ir ateities darbams padrąsinti.

Minėjimą organizavo ir rengė Vidurio rajono vadovybė — rajono vadas v. s. Pranas Nedas ir vadeivos — s. Danutė Eidukienė ir v. s. Karaliūnas su būriu darbščių talkininkų. Minėjimo programa buvo trijų dalių — akademinė, meninė ir linksmoji. Dalyvavo arti trys šimtai asmenų, jų tarpe tris kartus SKAUTŲ AIDĄ redagavęs dabartinis LSS Tarybos pirmininkas v. s. Antanas Saulaitis, taip pat ilgametis S. A. redaktorius v. s. Česlovas Senkevičius ir dabartinis redaktorius s. Juozas Toliušis. Svečių tarpe matėsi buvusios LS Seserijos vyriausios skautininkės — v. s. poetė Juozė Vaičiūnienė, v. s. Ona Zailskienė, v. s. Malvina Jonikienė; buvę LS Brolijos vyr. skautininkai v. s. Vladas Vijeikis, j. v. s. Bronius Juodelis ir buvęs LSS Tarybos pirm. v. s. Edmundas Korzonas, bei visa eilė skautininkų-kių, skautiškos ir kitos spaudos darbuotojų, jų tarpe DRAUGO dienraščio moderatorius ps. kun. Pranas Garšva, vietos tuntininkai, Skautų Aido redakcinis kolektyvas ir kt., bei gausus būrys šaunaus skautiško jaunimo.

Svečiams už skautininkių draugovės šventiškai papuoštų stalų susėdus, vakaro minėjimo programą pradėjo Vidurio rajono vadas v. s. Pr. Nedas, sveikindamas SKAUTŲ AIDĄ ir linkėdamas, kad šis skautiškos minties žurnalas prisidėtų prie mūsų jaunųjų rašytojų ugdymo. Taip pat pasveikindamas redaktorių s. J. Toliušį, kuris drauge su savo redaguojamu Skautų Aidu taip pat švenčia ir savo tokią pat gyvavimo sukaktį. Linkėjimus išreiškė ir akademikų leidžiamam "Skautų Vyčiui", šiemet minint 25 m. sukaktį. Vakaro programai vesti buvo pakviesta vyr. skautė t. n. Lydija Jadviršytė.

Savo žodyje buvęs redaktorius v. s. Antanas Saulaitis džiaugėsi, kad Skautų Aidas yra skautiškos minties, širdies ir jausmų reiškėjas, mūsų skautijos veiklos veidrodis. Jis lydi mus nuo pirmo skautiško žingsnelio ir lydės iki mes juo domėsimės.

Buvęs redaktorius torontiškis v. s. Česlovas Senkevičius kvietė visus daugiau domėtis Skautų Aidu ir nepasiduodant pesimizmui skiepyti susidomėjimą skautiška spauda mūsų jaunimui.

Dabartinis redaktorius, s. Juozas Toliušis, užbaigdamas ketverių metų darbą šiose pareigose, kvietė visus skaityti ir remti Skautų Aidą, nes jei nebeturėsime savos spaudos, tai ir visi mūsų darbai bus bereikšmiai.

Buvo perskaityti Lietuvos Generalinės konsulės Chicagoje ps. Juzės Daužvardienės, "Vilties" dr-jos ir "Dirvos" redakcijos, o taip pat "Baltijos" tunto Detroite, sveikinimai. Akademinės dalies pabaigai, sesė Jadviršytė jausmingai perskaitė v. s. Juozės Vaičiūnienės eilėraštį, parašytą šios sukakties proga.

Meninę dalį atliko Jaunimas. Skautininko kun. Algimanto Kezio suorganizuotas muz. Fausto Strolios vadovaujamas Jaunimo choras padainavo keturias dainas su jaunimui būdingu nuoširdžiu entuziazmu. Skautų tautinių šokių grupė "Jaunimo Viltis", vadovaujama ps. Danutės Bruškytės ir Andriaus Markulio, pašoko tris šokius. Ši grupė, nors dar labai jauna — vos dvejus metus šokanti, yra pasiekusi pasigėrėtino lygio. Įvertinimo užsipelno ir Emilijos Pakštaitės vadovaujamos kanklininkės, kanklių muzika palydėjusios choro dainas. Meninės dalies pabaigai, skautininkių šešetukas muz. Faustui Stroliai vadovaujant, nuotaikingai linksma daina "nupasakojo" Sakutų Aido Chicagoje redaktoriaus ir jo talkininkų darbus, "bėdas" ir džiaugsmus.

Vaišės buvo pradetos, buv. Skautų Aido redaktoriams — v. s. A. Saulaičiui, v. s. Č. Senkevičiui ir s. Juozui Toliušiui uždegus žvakutes ant sukaktuvinio raguolio, kurį šiai šventei iškepė ir padovanojo vaišių paruošimui vadovavusi "mamunėlė" v. s. Ona Siliūnienė. Svečiams besivaišinant, scenoje pasirodė ir savo smagia muzika šokiams išjudino Chicagoje naujas ir pajėgus jaunimo orkestras "Vytis", kuriame skautišką reprezentaciją atstovauja abu broliai Kožicos.

Šokių sūkuryje linksmai sukosi jaunimas ir vyresnieji, nejausdami jokio "kartų skirtumo". Malonu buvo matyti sušilusius tėvelius su dukromis šokančius smagias polkas ir sūnus valsui kviečiančius savo skautininkes mamas.

Šokių pertraukų metu jaunimas ratu sustojęs dainavo stovyklose labiausiai mėgiamas dainas, keldamas vyresniųjų pasigėrėjimą jaunimu ir tuo pat viltį lietuviškumo ateitimi.

Šio įvykio proga buvo išleistas 24 psl. leidinėlis SKAUTŲ AIDO penkiasdešimt metų sukakčiai paminėti. Šalia įvadinio žodžio, leidinėlyje telpa devynių buvusių S. A. redaktorių nuotraukos ir trumpos biografinės žinios, LSS Tarybos pirmininko v. s. A. Saulaičio ir torontiečio s. Enskaičio sveikinimai bei v. s. J. Vaičiūnienės eilėraštis. Chicagos skautiškų vienetų ir lietuvių prekybininkų ir organizacijų sveikinimai. Leidinėlį redagavo s. Ona Rozniekienė.

Kaip ir daugelyje panašių renginių, ir šis neapsiėjo be loterijos ir gėlių valso. Loteriją organizavo Nerijos tuntas, pravedė g. v. v. Ramunė Dičienė. Gėlių valsui ramunėlių platinimui vadovavo s. R. Vaitkevičienė — tai vis pastangos Skautų Aidą piniginiai paremti.

Šventės proga, atskiroje patalpoje buvo suruošta įdomi Skautų Aido paroda, kuriai eksponatai daugumoje buvo paskolinti iš v. s. Broniaus Kviklio archyvo. Parodą meniškai paruošė ps. Irena Šerelienė.

Daug asmenų prisidėjo prie šios įspūdingos šventės rengimo ir pravedimo. Visų jų pavardėmis čia paminėti nesiimu, nes vis dar atsirastų "užmirštų". Visiems šią orią ir drauge šeimyniškai malonią šventę ruošusiems reikština nuoširdi padėka. Kitiems gi verta susimąstyti ir ateityje pasistengti, kad tokius minėjimus ruošiant neliktų salėje nė viena tuščia vieta ir dalyvautų nė vien tik programą atliekąs jaunimas.

Skautų Aidui į antrąjį pusšimtį žengiant, pasistenkime visi, kad jo kelias būtų lygesnis ir kad jam atsivertų visų lietuviškų namų durys. **IR**

CUKRUS

Cukrus — tipiškas angliavandenis, nes 100 gr. cukraus yra 95-99 gr. angliavandenių. Jame nėra vitaminų, nei mineralinių medžiagų. Cukrus yra tik energijos šaltinis, pagerina maisto gaminių skonį, konservuoja produktus. Karvės pieno cukrus mažai saldus, jame cukraus esti tik 5%. **Mšk.**

DR. VL. BLAŽYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-čios ir California
Pirmad., antrad., ketvirtad., nuo 6 iki 7:30 val. vakaro
Šeštad. nuo 2 iki 3:30 val.
Trečiad. ir penktad. uždaryta.
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048.

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-9500
Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society
Subscription Rates: $20.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. $18.00, Canada $20.00, Foreign Countries — $21.00.

Prenumerata	metams	½ m.	3 mėn.	1 mėn.
Cook apskr., Ill.	$20.00	$11.00	$6.50	$3.00
Kitur JAV	18.00	10.00	5.50	2.50
Kanadoje	20.00	11.00	6.50	3.00
Užsienyje	21.00	12.00	7.00	3.00
Savaitinis	11.00	6.00	—	—

Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymus.

● Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

● Administracija dirba kasdien 8:30 — 4:30. šeštadieniais — 8:30 — 12:00.

Vyriškų ir moteriškų drabužių siuvėjas profesionalas
TONY PAZNEKAS
(PHILLIPS CLEANERS)
6910 S. Western Av., tel. GR 6-4310
Atdara nuo 8:30 v. r. iki 6 v. vak.

IŠ MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
30% iki 50% nuolaida
Galima pirkti dalimis ir išmokėtinai
SOUTHWEST FURNITURE CO.
6200 S. Western — Tel. GR 6-4421

FRANK'S TV and RADIO, INC.
3240 SO. HALSTED STREET TEL. CA 5-7202
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS, RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS.
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

Geriausia Šv. Kalėdų dovana —
ENCYCLOPEDIA LITUANICA
IR KITOS LIET. ENCIKLOPEDIJOS LEIDYKLOS ISLEISTOS KNYGOS
Teirautis: LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA
395 W. Broadway, P. O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127, USA
Telefonai: darbo metu (617) 268-7730, vakarais (617) 282-2759.
Dėmesio! Kai kurioms knygoms daroma nuolaida net iki 50%.
Prašykite kainaraščio.

McKEY & POAGUE
Real Estate INSURANCE Management
Visų rūšių draudimai žemiausiomis kainomis. Mes atstovaujame geriausias kompanijas. Pasitikrinkite. Informacijai kreiptis į
EDWARD PAUKŠTIS
3145 W. 63rd St. – HEmlock 4-4300

PR 8-3229
DR. ANNA BALIUNAS
2858 West 63rd Street
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
DR. FANG C. LU
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
8007 W. 83 Pl., Justice, Il., 599-0500
Priima ligonius pagal susitarimą, jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
Tel. — 695-0533
FOX VALLEY MEDICAL CENTER
860 Summit Street
Route 58 — Elgin Illinois

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm. ketv. 1 iki 7 popiet, antrad., penkt., 1-5 treč. ir šešt. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND C. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
TEL. GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1—4 ir 7—9; antrad. ir penktad. 10—4, šeštad. 10—3 val.

Ofs. tel. 735-4477 Rez. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Emocinės Ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. Tel. — GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURBIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti: MI 3-0001.

Tel. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akių Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. PR 8-2220
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
J O K Š A
V A I K Ų L I G O S
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak., šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val.: kasrien nuo 1—4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

DR. K. A. V. JUCAS
Board Eligible
American Board of Dermatology
SPECIALYBĖ ODOS LIGOS IR CHIRURGIJA
6324 North Milwaukee Avenue
Tel. 763-3310 266-8668

Visi telefonai 652-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasrien 10-12 ir 4-7 Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienius.
Šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val., p. p. 6-8 val. vak. šeštad. 12-2 val. p. p. o trečiad. uždaryta

DR. NINA KRAUCEL KRIAUČELIŪNAITĖ
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. Kedzie Avenue
Tel. WA 5-2670, neatsiliepus skambinti 4471-0225. Valandos pagal susitarimą.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 3 v. popiet. Trečiad. ir šeštad. nuo 10 v. ryto iki 1 v. popiet.
Ofiso telef. RE 7-1163
Rezid. telef. — 239-2919

Ofiso HE 4-1818. Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 3 val. popiet iki 7 v. vak. Šeštad. nuo 9 v. ryto iki 11 val. ryto — tik susitarus.

DR. FRANK PLEČKAS
OPTOMETRISTAS
Kalba lietuviškai
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1 - 4 popiet ir ketvirtad. nuo 5 - 7 vakare
Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RE 5-4410
Rezid. GR 6-0617
Valandos: pirm. ir ketv. nuo 1 val. iki 3 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. vak. antr. ir penkt. nuo 1-3 val. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. šeštad. 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Ofiso tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv., ir penktad. 2-4 ir 6-8. Treč. ir šeštad. uždaryta.

Tel. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 South Albany Avenue
Val.: Pirmad. 6-8 p. p. antrad. 2-5 p. p. penktad. ir šeštad. 2-4 p. p. Kitom dienom tik skubiu reikalu, susitarus.

Tel. Ofiso PR 6-6446
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1—6 val. popiet. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 So. Pulaski Road
Ofiso tel. 767-2141; namų 636-4650
Val.: pirm. antr. ketv. 2—5 ir 6—8. penktad. 2—5. Šešt. pagal susitarimą.

Pasaulyje bręsta ...

ENERGIJOS KRIZĖ

Mūsų laikais energijos arba jėgos paklausa yra labai išaugusi. Pramonės įmonėms gamybai, susisiekimo priemonėms, žemės ir namų ūkiui reikia didžiulio kiekio energiją gaminančių žaliavų. Milžiniškų kuro išteklių reikalauja nepaprastai išplitusios elektros jėgainės, elektrifikacija. Didžiausi jėgos šaltiniai yra nafta, akmens anglis, gamtinės dujos. Juos pakeisti galėtų tiktai branduolinė energija. Deja, jos gamyba yra labai brangi.

Technikai ir ekonomistai yra apskaičiavę, kad pagrindinio energijos šaltinio — naftos pariekalavimas kasmet paauga 8 procentais. 1971 m. buvo visame pasaulyje suvartota 17,634, 608,000 statinių naftos produktų.

Didžiausi naftos savininkai yra JAV-bės, Artimųjų Rytų kraštai, Sovietų Sąjunga, Venecuela. Naftos tiekimo "karaliais" laikomi Iranas, Libija, Kuveitas, Saudi Arabija, Irakas, Morokas, Abu Dhabi, Alžirija. Artimųjų Rytų nafta turtingi kraštai teikia Vakarų Europos valstybėms 80 proc. reikalingo naftos kiekio. Rytų pramonės milžinas — Japonija yra visais atžvilgiais priklausoma nuo arabų valstybių, nes iš jų gauna kasmet 85 proc. reikalingos naftos.

*

Amerika turi milžiniškus naftos išteklius, tačiau niekas tiek daug naftos nesuvartoja, kaip šis kraštas. Naftos eksploatacija čia yra ribota ir Amerika pasigamina savo reikalams 75 procentus naftos. Taigi visą ketvirtį reikalingos naftos eksportuoja iš svetur, pirmiausia iš Venecuelos ir arabų kraštų. Didžiulė pramonė ir nepaprastai didelis autovežimių kiekis vis didina naftos paklausą. Amerikos ekonomistai yra apskaičiavę, kad 1980 m. šiam kraštui reikės importuoti 37 proc., o 1990 metais — apie 50 procentų reikalingos naftos.

Nūdien viskas elektrifikuojama ir motorizuojama. Elektros energija jau varomi ne tiktai įvairūs valytuvai, bet ir dantims šveisti šepetėliai, šukos plaukams šukuoti, šepečiai drabužiams valyti.

*

Kai prasidėjo arabų šalių - Izraelio karas, arabai ėmėsi tam tikrų represinių priemonių. Susitarusios šalys suvaržė naftos produktų tiekimą visoms toms šalims, kurios vienu ar kitu būdu rėmė Izraelį arba palaikė su juo draugiškus ryšius. Kai kurios naftos tiegimo linijos — naftos tiekimo srovė buvo šiek tiek sulaikyta. Tuo pačiu metu visame Vakarų pasaulyje iškilo didžiulė naftos krizė ,kokios nebuvo nuo II pasaulinio karo laikų.

Naftos teikimo suvaržymas daugiausia palietė Japoniją, kuri kaip ir neturi savo naftos išteklių. Buvo palaužtas ne tiktai krašto susisiekimas, bet ir elektros gamyba, pramonė. Daugelis susisiekimo priemonių ir fabrikų turėjo sustoti, atsirado didelis bedarbių skaičius. Iš Europos šalių naftos normavimas daugiausia palietė Olandiją, Italiją, Vakarų Vokietiją, Belgiją, žinoma, ir kitus aukštos pramonės kraštus.

Arabų šalys ir kiti naftos tiekėjai, pradėję normuoti naftos tiekimą, sumažinę naftos pardavimą, jos kainą labai pakėlė. Bet ir už pinigus, net už patį geltonai žibantį auksą, negalima gauti reikiamo kiekio dvokiančio skysčio — juodojo aukso (naftos).

*

Arabų kraštai, suvaržydami naftos tiekimą, pasirodė visiškai vieningi ir solidarūs. Jie naudoja naftą, kaip politinę spaudimo priemonę, ir verčia ją perkančius kraštus atsisakyti nuo bet kurios pagalbos ir simpatijos Izraeliui. Taigi nafta virsta politiniu ir net fiziniu ginklu. Vakarų ir neutralūs kraštai tik dabar pamatė, kokia didelė gali būti jėga arabų valstybės, kai jos sutartinai veikia.

Jei apsirūpinimas nafta sunkiai sprendžiamas Japonijoje, Vakarų Vokietijoje, Italijoje ir kitur, tai Amerfikoje galima jį lengviau išspręsti, nes šis kraštas turi milžiniškus naftos kiekius kontinente ir Aliaskoje. Tačiau ir čia laikinė naftos produktų stoka ėmė neigiamai veikti pramonę, akcijų rinką. Alyvos produktų ėmė trūkti ne tik krašto viduje, bet ir JAV-bių kariuomenei, ypač karo ir oro laivynui Vidužemio jūroje, kuris buvo aprūpinamas arabų šalių alyva.

Visa bėda, kad Amerikos politikai ir ekonomistai naftos krizės nebuvo numatę, todėl, pradėjus silpnėti arabų naftos šaltinių srovei, ėmė justis šiokia tokia naftos krizė ir Amerikoje, nes įruošti naujas Aliaskos ir vietinių šaltinių eksploatavimo linijas nėra greitas darbas. Tačiau reikalingi teisiniai nuostatai jau priimti ir nauji naftos šaltiniai po tam tikro laiko vėl pradės gaivinti Amerikos susisiekimą ir pramonę.

Kol visa tai bus padaryta, valdžiai prisėjo išleisti tam tikrus naftos produktų normavimo patvarkymus. Prezidentas Nixonas juos paskelbė pereitą sekmadienį per radiją ir televizijos tinklą pasakytoje kalboje, nors, tiesą pasakius, minėtos komunikacijos įstaigos pasiskubino visa tai paskelbti anksčiau, kaip prezidentas.

*

Kaip jau daugumas žino, artimoje ateityje bus šiek tiek suvaržytas gazolino pardavimas, sumažinamas alyvos kiekis namų šildymui, komerciniams pastatams, šviesos reklamoms. Ribojamas ir automobilių bei autovežimių greitis.

Tai, žinoma, ne dideli dalykai, menki suvaržymai, bet ir jie jaudina perdaug jau išlepusį ir visko pertekusį Amerikos pilietį.

Tačiau daugiausia naftos pasiūlos sumažėjimu yra susirūpinusios Europos valstybės ir Japonija. Anglija deda milžiniškas pastangas reikiamą naftos kiekį gauti iš šaltinių, esančių Šiaurės jūros dugne. Prancūzija gauna reikiamą naftos kiekį iš Afrikos. Žymiai blogiau sekasi Italijai ir Japonijai. Pastaroji nekantriai laukia Aliaskos naftos šaltinių eksploatacijos, o kartu nedviprasmiškai žvalgosi į Sovietų Sąjungą. Ta kryptimi žvelgia Vakarų Vokietija, Italija, Olandija, Belgija ir kiti kraštai.

Vakarų Vokietija ir kiti aukštos pramonės kraštai nepaprastai suaktyvino branduolinės energijos laboratorijų darbus ir tyrimus. Tikslas — galimai greičiau pagaminti atomine energija varomą autovežimį. Kiti guodžiasi, kad arabų šalių boikotas nebus amžinas.

Energijos krizė pradeda iššaukti ekonominę ir politinę krizę, nes auga bedarbių skaičius, didėja žmonių nepasitenkinimas vyriausybių politika. Jau atsirado tam tikrų nesutarimų tarp Amerikos ir Europos sąjungininkų. Visa tai turės įtakos į politinių klausimų sprendimą, jų tarpe ir į Izraelio - arabų konfliktą. Tačiau ir arabų šalys dėl to negali labai džiaugtis, nes Amerika ir Europa ieško naujų rinkų ir energijos šaltinių. Pasireiškusi krizė gali tik pagreitinti jų ieškojimą ir suradimą. Gali atsitikti taip, kad arabai artimoje ateityje pradės trūkci naftos pirkėjų, o tuo pačiu neteks ir lengvai gaunamų pajamų.

b. kv.

DVIEJŲ BLOKŲ SUARTĖJIMAS

Vakarai jau pradeda suprasti komunizmo siekimus

P. GAUČYS

Pastarasis žydų-arabų karas kiek atšaldė amerikiečių ir rusų šią vasarą pražydusią draugystę. Tas tarp Maskvos ir Washingtono santykių atšilimas buvo siejamas, ypač Europoje, su taikingo sambūvio viltimis ir lūkesčiais, kad rusai suliberalės ir bus demokratiškesni. Kartu buvo tikim ir vidiniu sovietinio bloko susilpnėjimu, kas būtų reiškę tam tikrą pavergtų tautų atsipalaidavimą nuo Maskvos ir kartu didesnę laisvę nerusiškoms tautoms pačioje Sovietų Sąjungoje. Taip pat buvo tikimasi, kad ūkinė Sovietų raida ir su ja surišta vis tobulesnė technologija bei padidėjimas valstybės įtakos gamybos organizacijai kapitalistiniam pasaulyje ves į vis didesnį abiejų blokų supanašėjimą, kad galiausiai skirtumai tarp jų nebeturės jokios reikšmės.

Atvėso karštis Maskvos draugystei

Vakaruose šis pasitenkinimas kiek atvėso, kas rado atgarsį Vakarų laikysenoje pirmoje saugumo konferencijos fazėje Helsinky. Tačiau dar toli gražu ligi prablaivėjimo. Tam padeda kiek išgalėdami patys rusai, bet vis dar nepakankamai. Tokio tarp abiejų blokų "suartėjimo" pasekmė yra rusų dvilypumas, kurio Vakarai vis dar pakankamai neįvertina. Užsienyje Brežnevas meiliai šypsosi, sako komplimentus, kas maloniai nuteikia amerikiečius, juo labiau, kad jie buvo įpratę girdėti Maskvos kaltinimus ir keiksmus. Viduje visa vyksta kitaip: griežtai griebiami visokie disidentai, nes komunistai kaip maro bijo Vakarų įtakos, kuri galėtų įsiskverbti į komunistus ryšium su tuo "suartėjimu".

Biurokratinei diktatūrai pasipriešinimo judėjimas niekad nebuvo masinis. Jis ribojosi sauja intelektualų, kurie, dusdami nuo biurokratų spaudimo, nepaisant visko, sugebėdavo drąsiai protestuoti, dažniausiai anonimiškai, bet tie protestai gana plačiai pasklisdavo visoje šalyje. Taip atsirado "samizdatas" — slapta leidykla, masiškai išplatindama nuorašus straipsnių ir literatūros kūrinių. Dar neseniai kas du mėnesiai išeidavo "Esamų įvykių kronika", kurios pasirodė 27 numeriai. Šalia to, buvo ryški veikla "Žmogaus teisių gynimo" komiteto, vadovaujamo išgarsėjusio fiziko A. Sacharovo. Tai buvo nedidelė grupė, bet jai priklausė žymūs įvairių šakų mokslininkai, kai kurie jų plačiai žinomi ir Vakaruose. Tad valdžiai buvo nepatogu juos pernelyg matomai persekioti. Tačiau po prez. R. Nixono atsilankymo Maskvoje, paskelbus artimą ūkinį bendradarbiavimą tarp Maskvos ir Washingtono, tas ryškus pasipriešinimo sąjūdis visiškai palūžo. A. Sacharovas pokalbyje su "Newsweek" korespondentu pasakė, kad dar neseniai žmogaus teisių gynimo komiteto pareiškimai rasdavo atgarsį amerikiečių spaudoje, kas komitetui turėjo didelę reikšmę.

Dabar amerikiečių spauda jau nieko neberašo apie to komiteto darbus ir tai neigiamai atsiliepia į jo veiklą. Jis pažymėjo, kad nebemato galimybės tam komitetui toliau veikti, ypač kai NKVD jį sugriovė. Vieną jo narį — Žores Medvedevą įgrūdo į beprotčių namus. Kadangi jis visam pasaulyje buvo žinomas savo mokslo darbais, sukėlė Vakarų garsių mokslininkų protestus, tad galiausiai NKVD pripažino, kad jis yra jau pasveikęs. Dviems kitiems komiteto nariams esant užsienyje, Sovietų konsulatai atėmė pasus ir nebeleido jiems grįžti namo. Jiems teko prašyti politinės prieglobos svetimose šalyse.

Sacharovas pasiliko vienas, tačiau su nuostabia drąsa nenutilo. Neseniai dviem amerikiečių korespondentams pasakė, kad dabartinė būklė, kai rusai be sustojimo didina savo karines bei atomines jėgas ir savo piliečių neinformuoja apie tai, kas vyksta pasaulyje ir pačiuose Sovietuose, gresia didelis pavojus tiek pasauliui, tiek Sovietams ir atrodo, kad Vakarai to nesupranta.

NKVD sugriovė pasitikėjimą

Pagaliau NKVD sugebėjo nutraukti "Esamų įvykių kronikos" leidimą. Prieš 15 mėnesių buvo suimti istorikas P. Jakiras ir rašytojas V. Krasinas. Jie apkaltinti leidimu to slapto žurnalo, "šmeižiančio Sovietus ir juodinančio garbingiausius sovietų patriotus". Nežinia, ar kada paaiškės, kokios buvo panaudotos priemonės tiems dviems vyrams, jau daugelį metų dalyvavusiems pasipriešinimo judėjime, palaužti. Jie nuteisti 3 m. kalėjimo ir 3 m. tremties, kas sovietinėse sąlygose laikoma švelnia bausme.

Tačiau pats teismas primena pikčiausius Stalino laikus. Buvo tvirtinama, kad tai viešas teismas, bet jis vyko mažoje patalpoje tolimam Maskvos priemiestyje, o daugumą dalyvių sudarė slaptos policijos agentai ir patys artimiausi giminės, užsienio korespondentai nebuvo įleisti. Viešumą sudarė kasdieną valdininko duodamas pranešimas apie teismo eigą. Abu — kaltinamieji taip palūžo, kad ne tik prisipažino nusikaltę, bet taip pat ir veikę su prieškomunistine "tautine darbo sąjunga" Frankfurte ir visa tai darę už pinigus. Tokio prisipažinimo dorinė reikšmė yra ta, kad žmogus be garbės ir be tikėjimo, godus pinigų gali kritikuoti tai, kas vyksta Sovietuose. Dar blogiau, kad abu kaltinamieji išdavė daug žmonių, su jais turėjusių ryšius.

Taip pat pradėtas puolimas ir prieš A. Sacharovą. Imta jį dergti "Izvestijose", kas savaime jau yra blogas ženklas. Pagaliau 40 Mokslo akademijos narių ir du kompozitoriai paskelbė atvirą laišką, kuriame smerkė Sacharovą kaip savo tėvynės juodintoją ir kenkėją. Tokie dalykai visada veda į griežtas bausmes. Tačiau, atsižvelgiant į Sacharovo pasaulinę garbę, vargu Brežnevas ryšis jį suimti ar pasodinti į beprotčių namus.

Persekiojamieji rašytojai

A. Solženicinas, jau nuo seniai persekiojamas, dabar jaučiasi ypatingai grasomas. Jis pasikvietė pas save Associated Press ir Paryžiaus "Le Monde" atstovus ir jiem pasakė, kad, jei jis staiga numirtų ar dingtų, tai būtų NKVD darbas. Jis esąs visiškai sveikas ir savo valia niekada nesižudysiąs. Jei tad numirtų paslaptinga mirtimi ar dingtų, tai reikštų, kad buvo NKVD nužudytas. Jis tamį esąs pasiruošęs. Veikalai, kuriuos ligi šiol paskelbė ir kurie jam suteikė pasaulinę garbę, yra tik nedidelė dalis jo kūrybinio darbo. Jei būtų nužudytas ar dingtų, daugumas jo rankraščių, politiniu požiūriu daug nepalankesnių sovietams, nė visa, ką ligi šiol buvo paskelbęs, būsią tuojau atspausdinta ir išplatinta tiek užsienyje, tiek krašte. Tuo reikalu esą atlikti visi pasiruošimai ir rankraščiai gerai apsaugoti ir tuojau, jam mirus ar dingus, visais galimais būdais būtų paskleisti. Tas Solženicino žygis yra aiškus įspėjimas, kad jį paliktų ramybėje. Ir galima abejoti, ar NKVD išdrįs imtis represijų prieš jį, kas sukeltų visam pasaulyje sensacingas pasekmes.

Iš tų kelių pavyzdžių galima spręsti, kaip atrodo "atšilimas", "sambūvis" ir daugelis kitų svajonių, tų pačių, kurie kadaise privedė prie Jaltos, o dabar laukia naujos Jaltos, bet šiuo kartu apimsiančios visą pasaulį.

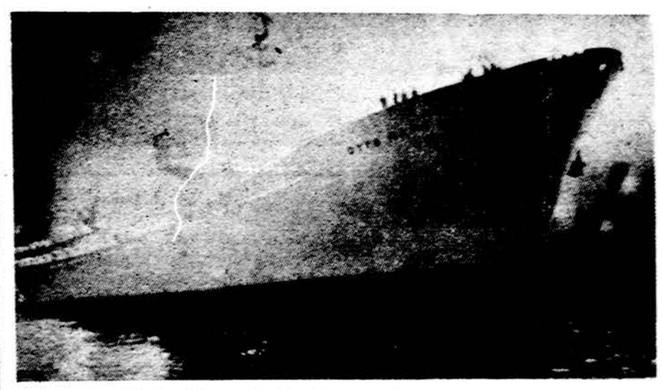

Vakarų Vokietijos prekybos laivas "Otto Hahn", varomas atomine energija. Didėjant energijos krizei, projektuojama statyti daugiau tokių laivų

SUKILIMAS BUVO PRIBRENDĘS

J. VAIČELIŪNAS

Čilėje 1973 m. rugsėjo mėnesį kariuomenės įvykdytas perversmas prieš marksistinį prezidentą S. Allendę dar ir dabar turi atgarsį pasaulyje. To perversmo didesni atgarsiai yra Kanadoje, kur stengiasi įsigalėti marksistai.

A. Ross, Kanados ambasadorius Čilėje, apie tą perversmą pranešė savo krašto vyriausybei. Jis sako, kad sukilimas Čilėje buvo pribrendęs reikalas. Čilės marksistas prezidentas kraštą privedė prie bedugnės. Jis ginklavo komunistus, kad būtų galima padaryti komunistinį perversmą. Globojo iš kitų kraštų atbėgusius komunistus. Privedė kraštą prie ekonominio chaoso su visuotinu streiku, neskaitant šimtų tūkstančių moterų, kurios jau anksčiau su tuščiais virtuvių puodais Santiago gatvėse demonstravo prieš prez. Allendę dėl maisto produktų trūkumo ir jų pabrangimo.

Ross teisingas pranešimas apie tą perversmą sudarė sąlygas Kanados vyriausybei tuojau pripažinti naują Čilės vyriausybę ir atidžiau pažiūrėti į Čilės marksistus, norinčius atvykti į Kanadą.

Kanados marksistų reikalais rūpinasi naujųjų demokratų — NDP atstovai parlamente, nes tikrieji komunistai parlamente atstovų visai neturi. Vienas NDP atstovų parlamente J. Harney (T. S. 1973. XI. 6., 15 p.) Kanados parlamente pareikalavo, kad iš Čilės būtų atšauktas Kanados ambasadorius Ross, nes jis palaikąs naują Čilės vyriausybę. Bet jo reikalavimas buvo nepatenkintas. Tada jis už parlamento sienų spaudos atstovams aiškino, kad Kanados vyriausybė remia Čilės karinę juntą, o užtęsia Čilės marksistų įsileidimą į Kanadą. Niekas iš spaudos atstovų jo nepaklausė, kodėl marksistai nevažiuoja į marksistų valdomus kraštus.

Kanada ir taip iš užsienio prisileido daug kriminalistų, kurių dauguma yra komunistai. Apie kriminalistų prisileidimą į Kanadą viešai yra pasisakęs Ontario provincijos Solicitor-General Jeremenko, ukrainietis.

Šiandien žodžiai komunistas, kriminalistas, hipis yra labai artimos sąvokos. Hipiai yra gatvės valkataująs jaunimas. Komunistai juos, kaip fiziškai ir dvasiškai nuskurusius, lengvai panaudoja visokioms demonstracijoms, mokėdami už demonstraciją po 2 dolerius. Berods, dabar ir hipiai pareikalavo atlyginimo pakėlimo —3 doleriai už demonstraciją.

Kad kriminalistų ir komunistų žodžių sąvokos yra labai artimos, tai rodo jų darbai. JAV komunistas K. Armstrong įvykdė sprogdinimą Wisconsino universitete. Sprogime žuvo mokslininkas R. Fassinacht ir penki asmenys buvo sužeisti. Nuostolių padaryta už 2,6 mil. dolerių. Tas komunistas atbėgo į Kanadą ir gavo gerai apmokamą darbą, kai Kanadoje apie pusę milijono bedarbių. Bet jis buvo areštuotas, grąžintas į JAV ir nuteistas 23 m kalėjimo, nors jis buvo padaręs ir daugiau nusikaltimų, už kuriuos grėsė 95 m. kalėjimo. Jo gynėjai M. Greenberg ir W. Kunstler stengėsi apginti tą komunistą-kriminalistą, net savo kalbose reikalaudami bausti ne Armstrongą, bet JAV prezidentą Nixoną, kad jis kariavo Vietname prieš komunistus. Po teismo sprendimo salėje buvę komunistai sušuko: "Lai gyvuoja revoliucija!" Po 5-rių metų Armstrong galės išeiti iš kalėjimo pagal parolę ir toliau vykdyti nusikaltimus. Kas iš tų 95 teoretinių metų. Kanadoje dar liko Armstrong jaunesnis brolis ir kiti komunistai, atbėgę iš JAV.

— Visada verta padėti daug pastangų, kad tik būtų galima išgydyti bent vieną trečdalį alkoholizmo aukų. Alkoholizmas yra rimtas dalykas, žmones sukausto jų produktyviausiuose metuose, sunaikina šeimų gyvenimą ir pagriebia daug nekaltų aukų. Jei jis tęsiasi pakankamai ilgai, pavergia visą žmogų...

Alfred Bochner

SUGRIŽIMAS Į BROOKSĄ

ALFONSAS NAKAS

10

Prieš aštuonerius metus Pembinoje neradome krautuvės, kur galėtume ką nors nuodėmingo be muitų nupirkti. Dabar tokia krautuvė buvo, bet, deja, aš tų geriamų gėrybių jau buvau nusipirkęs Čikagoje, Paramoje. Sustojome prie restoranėlio. Jis pasirodė toks mizernas, o mes dar visai nebuvome alkani. Tai kaip turistai niekuo, niekuo Pembinai nepatarnavome. Bet Pembina, manau, dėl tokio mūsų elgesio nė nenuliūdo. Juk į tą pasienio kaimelį, tikriausia, užsuka, jei jau ne apylinkių dvarininkai, tai jų bernai. O tokie gali ir nemažai pinigo ten palikti.

Kaip ir visur JAV-Kanados pereinamuose taškuose, tikrina tik įsileidžianti valstybė. Pro atvirus JAV vartus pravažiavę, už poros šimtų žingsnių sustojome prie Kanados sargybinio. Jaunas, aukštas, tamsia uniforma blondinas. Švariai nusiskutęs. Rankas užpakaly sunėręs. Kaip ilgai Kanadoje pasiliksite? Apie tris savaites. Atostogų? Taip. Kokios šalies piliečiai? Jungtinių Valstybių. Kur gimę (mat, mano akcentas!)? Lietuvoje mudu su žmona, o duktė — Valstybėse. Ką vežatės? Pradėjome skaičiuoti. Ir aš, ir ji, pamainomis. Kažkur susipainiojome. Gal atidarytumėte bagažinę?... Žinoma, kodėl ne. Kai atidarėme, tai nė pirštų neprikišo. Net gaila pasidarė: norėjo pasirodyti, bet kai pamatė bagažinę kietai prikištą lagaminų, rūbų maišų, visokių ten daiktelių, tai ir kapituliavo. O gal — gudruolis? Gal kur nors iš raštinės, per langą, seka boso akys? Man savotiškas nusivylimas. Jeigu jau atidarei, manau, tai bent kiek pačiupinėtumei. Laimingos kelionės. Ačiū.

Čia Manitoba. Vienas didžiausių pasaulio kviečių aruodų. Tos pačios lygumos pradžioje. Vieškelis 75-tas. Ir jis Šiaurės Raudonosios upės pakrantėje. Žemė dar kurį laiką kaip anglis, bet už kelių dešimčių mylių kiek supilkėja. Tik jau nuo pat pasienio gražiųjų ūkių anei vieno. Kaip ranka atimta. Apgriuvę, aptriušę ūkininkų gyvenamieji namai ir viena ar kelios pašiūrės aplink juos. Ir, žinoma, grupelės medžių. Ūkių trobesiai toli nuo vieškelio. Į juos veda žvyruoti keleliai. Tuo tarpu keleliai dar tušti. Bet vėliau, jau važiuojant transkanadiniu vieškeliu, tie keleliai baisiai dulkės. Iki Pembinos greitkelis buvo tuščias. Per Kanados sieną, beveik kartu su mumis, pervažiavo tik pora automobilių. Manitobos laukai, irgi, regis, apmirę. Bet 75-sis vieškelis jau toli gražu nebe tuščias. Automobiliai ir sunkvežimiai siuva į abi puses. Ypač daugėja ir daugėja jų šiaurės kryptimi, su mumis. Nes už pusšimčio mylių — Winnipegas. Šaunus, virš ketvirčio milijono miestas. Pakely atpažįstu restoraną, kuriame valgėme pavakarius prieš aštuonerius metus. Dabar sustojame pusryčių. Iki lėtai kepa mums blynus, kiaušinienę, esame vieninteliai svečiai. Tik ruošiantis išeiti, užgriūva bent dvi atskiros partijos.

Jau, regis, Šiaurinėj Dakotoj, pakely, pastebėjom savotiškus augalus, sakyčiau, gėles. Ant dviejų-trijų sprindžių tvirtų stiebelių, vėjuje siūbavo ir žvilgėjo žilos šluotelės. Vietomis jos buvo nedidelės, net vos sprindžio aukščio, nususę, su labai maža šluotele. Vietomis gi aukštumo iki kelių. O tų aukštųjų ir šluotelės didelės, viso sprindžio, net didesnės. Mano moterys susidomėjo, ypač Vidos mama. Sustok, sako, prisiskinsim, parsivešim namo, padarysim puokštes, pasidžiaugsim. Manitoboj jų buvo ypač gausu ir pačių didžiausių, vešliausių. Sustojau vienoje vietoje. Prisiskynė glėbį. Švelnios tos šluotelės, pilksvai žilos, žvilga. Apvyniojom kažkuriuo dėvėtu drabužėliu. Padėjome į bagažinę. Vežėmės ir džiaugėmės. Už kelių šimtų mylių devynias galybes jų sutikome prie transkanadinio vieškelio. Ir už tūkstanties mylių jų apsčiai buvo. Kiek naktų moteliuose ir pas draugus nakvota. Kiek kartų bagažinė apkraustyta, perkraustyta, iškraustyta. Tos mūsų gėlės-negėlės sudžiūvo, pašiurpo, šluotelių linas virto akuotais. Sužinojome jų anglišką vardą — foxtails, atseit, lapės uodegos. Išmetėme jas, regis, antrai kelionės savaitei besibaigiant. Už mėnesio važiuojam 94-ju greitkeliu į rytus nuo Detroito. Ogi žiūrime — foxtails tik pilkuoja, tik pilkuoja, abiem greitkelio pakraščiais. Tai tau, ir vežiokis jas kelius tūkstančius mylių!...

IĖ.

Prieš Winnipegą papūtė šiaurys vėjas. Prieš Winnipegą dangų aptraukė nuo to paties vardo ežero kylą ūkai. Prieš Winnipegą terenas subangavo ir vieškelis padarė keletą kreivių. Priemiesčiams artėjant, pastačiau ausis. Pirmosios kelionės dar nepamiršęs, žemėlapiuose dar pasitikrinęs, žinojau, jog greitai reikės sukti į 100-jį greitkelį, į kairę, kad juo pasiekus transkanadinį vieškelį. Ar Winnipegas nusižiūrėjo nuo Minneapolio-St. Paul, ar atvirkščiai, bet šitas žiedinis vieškelis, dabar puikiausias greitkelis, jau buvo prieš aštuonerius metus. Važiuosi į kairę, transkanadinį sutiksi vakaruose. Suksi į dešinę — pasieksi rytinį transkanadinio galą. Kad tik nepražiopsoti. Ne, nepramovėm. Iš tolo pamojome miesto dangoraižiams. Mes juos pamatysime už keliolikos dienų, grįždami. Dabar mūsų tikslas buvo Brooksas ir niekur daugiau.

(Bus daugiau)

DIDYSIS MŪSŲ KULTŪROS SAVAITGALIS

(Tęsinys)

Lietuviškoji muzikologija

Dr. L. Šimutis kalbėjo lietuviškos muzikologijos klausimais. Pasidžiaugė turimais dideliais mūsų tautos muzikiniais paveldėjimais. Iškėlė J. Žilevičiaus darbus muzikologijos srity, primindamas ir Jakubėno vykdomas lietuvių muzikos analizes. Lietuvoje irgi yra susidomėjimo lietuvių muzikologija, tačiau ten daug dėmesio kreipiama į tai, kiek tas patarnautų okupantams bolševikams, o ne lietuvių tautai. Vis dėlto gerai reiškiasi Gandrimas, Jurkštas.

Pirmoji studija apie lietuvių liaudies muziką buvo išleista Chicagoje M. Petrausko 1909 m. Beveik tuo pačiu laiku buvo išspausdintas Čiurlionio straipsnis apie tautinį charakterį muzikoje. J. Žilevičius JAV-se pasilieka vienintelis lietuvių muzikologijos kūrėjas. L. Šimutis siūlė, kad J. Žilevičiaus muzikologijos archyvas, kuriame yra per 300,000 vienetų, būtų stropiai saugomas, naudojamas disertacijoms. Reikia speciałaus fondo tam muzikologijos archyvui išlaikyti.

Jauniausias simpoziumo dalyvis R. Lapas skatino organizuoti daugiau talkos Žilevičiaus dideliems užmojams muzikologijoje.

Marksizmo krizė

Visuomeninių mokslų sekcijoje, kuriai vadovavo V. Kavolis, paskaitininkas J. Šmulkštys pabrėžė, kad marksizmo krizė stipriai reiškiasi komunistinėse valstybėse, kurios oficialiai išpažįsta Markso mokslą, bet jo ne tik nepraktikuoja, o esmėje kiekvieną dieną paneigia.

A. Mickūnas nagrinėjo šiandieninį dialektinį galvojimą. R. Misiūnas atkreipė dėmesį į Sovietų Sąjungoje atsirandančią demokratinę inteligentiją. Estų intelektualai yra parašę laišką Zaharovui, pažymėdami, kad religinės ideologijos silpnėjimas padėjo įsigalėti stalinizmui. Demokratinis judėjimas komunistuose siekia sukurti socialistinę visuomenę be dabartinių sovietinės valstybės trūkumų. Tokie bandymai vyksta Jugoslavijoj. Nors demokratinis judėjimas Sovietų valstybėje neatsikrato nuo marksizmo - leninizmo, bet jis jau neša kai kurių vilčių, tačiau toje sistemoje tegalimi tik dalini ir laikini pagerinimai.

Vyt. Vardys priminė Baltijos ir Ukrainos demokratinių polinkių disidentų priimtą platformą, kuri stipriai nutolsta nuo Maskvos, įimdama vakariečių demokratinės santvarkos bruožus. Nelauktina tokio marksizmo ir leninizmo sistemos pasikeitimo, kad ji būtų priimtina. Gali pasikeisti tik tokia politinė struktūra, kuri gali pati vystytis. Pakitėjimai tėra galimi tik išorinių supurtymų poveiky.

Negimusiųjų žudymas

Medicinos sekcijoje šeštadienio popietėje buvo simpoziumas aborto klausimu. Vadovas dr. J. Valaitis pažymėjo, kad šis klausimas yra svarstytinas ne vien mediciniškai, bet ir išeinant iš kitų mokslų. Pažymėjo, kad šis klausimas pirmą kartą lietuvių tarpe viešai giliau nagrinėjamas. JAV-se kasmet yra abortų nuo dviejų šimtų tūkstančių iki vieno mil. dviejų šimtų tūkstančių. Per metus yra apie 4 mil. laukiamų kūdikių JAV-se. Jų apie 0.4% nužudoma legaliais abortais, nelegalių abortų apie 10 kartų daugiau — apie 4%. Tarp mirusių motinų, laukiančių kūdikio, 21% mirčių yra dėl abortų.

Dr. G. Balukas priminė, kad JAV-se dramatiškai mažėja gimimai. Artėjama prie padėties, kada gyventojų skaičius nebedidės. Katalikų ligoninių etika neleidžia daryti abortų. Yra išimčių, pvz. vėžiu susirgus motinai, gydoma švytinimu, nors tai ir surišta su gemalo sunykimu. Pasitaiko mirčių, nors nedaug, tarp moterų, imančių piliules prieš pastojimą. Pacitavo Nixono mintį, kad negimusių žudymas negali būti priemonė spręsti neturto ar socialinėms problemoms.

Dr. P. Sutkus priminė, kad New Yorko valstybėje iš 400,000 abortuotų kūdikių pora pasilieka ir toliau gyventi.

Kun. J. Borevičius priminė, kad indoeuropiejinė tradicija žmogaus gyvybę laiko Dievo dovana, kurią reikia saugoti ir globoti. Tą primena Dekalogas — neužmušk. Negimusio nužudymas yra jo apiplėšimas, atimant pilnąją amžinąją laimę (sunykus be krikšto). Gyvybė yra šventa ir jos nevalia atimti. Gemalas nuo pat užuomazgos yra žmogus ir nevalia nekalto, nors ir negimusio, žmogaus žudyti. Tik kai motina ir kūdikis atsiranda mirties pavojuje gydytojas gali gelbėti motiną, nors tai sietųsi su kūdikio mirtimi.

Dr. Antanas Butkus, žinomas visuomenės veikėjas, skaito paskaitą Mokslo ir kūrybos simpoziumo metu. Nuotr. P. Maletos

Priminė, kad jau yra lietuvių kolonijų, kurios natūraliu gimimų keliu nebedaugėja.

Kun. A. Trakis priminė, kad teismo sprendimas, kuriuo leidžiama iki 3 mėnesių sunaikinti negimusią gyvybę, uždeda baisią atsakomybę motinai. Mūsų protėviams gyvybė yra Kūrėjo pasireiškimas. Šv. Rašto ištraukomis išryškino, kad ir negimęs yra asmuo. Aukščiausias liepia mylėti artimą ir jokie įstatymai negali leisti žudyti nekalto negimusio. Dieviškoji valia — gimusio ar negimusio žmogaus gyvybę kelti amžinybėn su gilia pagarba Dievo darbams.

Adv. P. Žumbakis paaiškino teisinius nuostatus: vyriausio teismo sprendimu per pirmus tris mėnesius aborto klausimą gali spręsti tik motina su gydytoju. Dauguma teisininkų pasisako, kad vyr. teismas neturėjo teisės šį klausimą spręsti. Kai buvo sprendžiamas liberalinis abortų nuostatas New Yorko valstijoje, vyr. teismas pasisakė, kad vyr. teismas negali to spręsti, o už metų jau sprendė. Negimęs gali paveldėti — laikomas žmogus, o abortų įstatymu — nebelaikomas žmogum. Daktarai neturi teisės reklamuotis, o abortų klinikos reklamuojasi. Ar galima daryti bandymus su aborto kelių išimta gyvybe? Teismas neatsakė. Jei žudomi negimusieji, kodėl negalima žudyti nepagydomų, senelių, invalidų? Pacitavo net žydų rabinų pasisakymą, kad negimusių nevalia žudyti.

(Bus daugiau)

Simpoziume apie mokslininkus ir lietuvių bendruomenę kalbėtojai: S. Lazdinis, B. Ciplijauskaitė, J. Girnius, E. Vaišnienė, K. Keblys. Nuotr. A. Gulbinsko

PHILADELPHIA Pa.

— **Liberty Federal** — Lietuvių Bankas spalio 17 d. Philadelphijoje atidarė jau penktąjį skyrių. Naujasis skyrius yra šiaurės rytuose. Jo adresas: 7928 Busleton Ave. Liberty Federal Savings and Loan Association buvo įsteigtas 1901 m. Šių metų birželio mėn. 30 d. jo kapitalas siekė 127 milijonus dolerių. Iš jų 115 milijonų sudarė paskolos namams.

Bankui sumaniai vadovauja Kazimieras Cheledinas. Liberty Federal yra daugelio mūsų kultūrinių pasireiškimų nuolatinis rėmėjas. Jo parama, skelbimų formoje, naudojasi ir Bendruomenės Balso radio programa.

— **Rinkimus pralaimėjome.** Nors mūsų vyrai, advokatai Anthony Novasitis ir Stanley Mankas buvo "gerų teisėjų" sąraše, kuris buvo sudarytas iš lygaus skaičiaus abiejų partijų kandidatų, rinkimus laimėjus demokratams, mūsiškiams, paženklintiems raide R, teko pralaimėjimas. Balsų gavo A. Novasitis 122,776, S. Mankas 154,776.

— **Grįžta Henrikas Savickas.** Šešioms savaitėms praėjus, LB Philadelphijos apylinkės valdybai kviečiant, H. Savickas grįžta vadovauti Bendruomenės Balso (BB) radio programai. Jam su BB klausytojais atsisveikinus, netrukus buvo suorganizuota BB Redaktorių kolegija, kuri ir rūpinosi BB programos tęsimu. Visiems, su susidomėjimu klausant, ir kritiškai vertinant, girdėjome šešias BB radio programas, pravestas keturių redaktorių. Jos skyrėsi nuo anksčiau girdėtų programų, skyrėsi ir tarpusavy. Šiame laikotarpy klausytojai girdėjo programos redaktoriaus mėgiamą muziką, vedamąjį - editorialą, kuriuo nors redaktoriui rūpimu mūsų gyvenimo klausimu, girdėjo naujai, skirtingai redaguotus skelbimus, Redaktorių Kolegijos suorganizavimas ir jos pasireiškimas, buvo didelis žingsnis į įvairesnę ir geresnę BB programą. Ir vienas iš Henriko Savicko uždavinių ir bus — sudaryti sąlygas BB Redaktorių kolegijai augti ir BB programoje reikštis.

Visi norime geresnės programos. Tačiau, kiekvienas ją vaizduojamės skirtingai. Programa privalo turėti tikslą ir uždavinį. Ji turi būti pritaikinta gyvenamam laikui ir patraukli klausytojams. Tikimasi, kad ateinančių metų pradžioje, LB Philadelphijos apylinkės valdyba, programos reikalu suruoš plačias diskusijas, o po jų padarys sprendimą BB programos pobūdžio ir turinio reikalu.

Nuoširdžiai linkint Henrikui Savickui sėkmės jo iš naujo prisiimtose nelengvose pareigose, prisiminkime, kad Bendruomenės Balsui (mūsų balsui) priklauso ir kiekvieno mūsų darbo ar pinigo auka.

Balfo seime, Clevelande, philadelphiečius atstovavo Feliksas Andriūnas, Justinas Gečauskas, Juozas Lukas ir Vytautas Šuopys. Į naują Balfo tarybą išrinktas dr. F. Andriūnas. Mūsų vyrai aktyviai prisidėjo prie darnos Balfe atstatymo. **K. Čikotas**

— Manau, kad dauguma lietuvių, kurie dirba politinį, kultūrinį, socialinį ar mokslinį darbą mūsų visuomenėje, turi būti Vileišių, Kudirkų, Basanavičių, savanorių ir partizanų dvasios. Jokie kiti materialiniai išskaičiavimai jų nesuburtų bendram darbui, kuriam reikia nemažai energijos, lėšų ir laiko.

Dr. S. Matas

A. † A.

JUSTINAI VINTARTIENEI mirus,

dukrai ALDONAI ir žentui VACIUI LABOKAMS ir artimiesiems reiškiame gilią užuojautą.

Illinois Lietuvių Gydytojų ir Dantų Gydytojų Draugija

A. † A. JUSTINAI VINTARTIENEI mirus,

VYTAUTUI ir ANGELINAI VINTARTAMS, EIMANTUI VINTARTUI su šeima, dr. VACLOVUI ir ALDONAI VALIAMS-LABOKAMS, ADOMUI ir DANUTEI MACIJAUSKAMS su šeima ir JONUI TALALUI gilią užuojautą reiškia

L. ir A. Tornau

KUR GALIMA GAUTI BEVEIK VISŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ KATALOGĄ

Tik dienraščio "Draugo" knygų kataloge yra beveik visos Amerikoje gaunamos lietuviškos knygos.

"Draugo" spaustuvė išleidžia daugiau knygų, negu kitos lietuviškos leidyklos Amerikoje. Taip pat beveik visi leidėjai platina savo knygas per dienraštį "Draugą" ir jo platintojus.

Tuojau rašykite ir prašykite "Draugo" pasiųsti Jums katalogą ir dažniausiai gausite reikalingą lietuvišką knygą arba bus pranešta, kur galima ją gauti, jei leidėjas neplatina per "Draugą".

Reikia lietuviškos knygos? Kreipkitės į "Draugą"

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

Kur Namus Pirkti

Marquette Parke 7 kamb. 1½ aukšto namas su garažu. 30 p. lotas 2 vonios. Gazu šildymas. $19,600.

Marquette parke — Štai gražus beveik naujas namas. 2 miegami, įrengtas beismentas. Gazu šildymas centr. oro vėsinimas. Karpetai. 1½ vonios. Garažas. Turime raktą. $26,500.

Arti mūsų visų — Modernus 12 metų mūras. Įrengtas beismentas. Garažas. Karpetai. $21,700.

Marquette Parke 1½ aukšto namas. Vienas modernus butas su 3 mieg. ir kitas aukštai tinka vienai didelei arba dviem artimom šeimom gyventi. $21,500.

4 butų, gražus mūras, arti vienuolyno, naujas gazo šildymas, alum. langai, karpetai, 2 auto mūro garažas. $42,000.

Taverna, įrengta ir butas. Mūro namas Marquette Parke. $35,000.

Tvirtas apartmentinis mūras arti Kedzie, pora blokų nuo parko, naujas gazo šildymas, švariai nudažytas. $16,000 pajamų. Kaina $69,000.

Platus vertingas lotas. Marquette pke, prie mokyklų. Kaina $9.900.

VALDIS REAL ESTATE

7051 S. Washtenaw Av. RE 7-7200

ŠIMKUS REAL ESTATE

NOTARY PUBLIC

INCOME TAX SERVICE

Tvarkingai patarnauja visais Real Estate reikalais. Be to čia veikia Notariatas, daromi ir liūdijimai, vertimai, užpildomi pilietybės pareiškimai ir įvairūs blankai.

4259 S. Maplewood—CL 4-7450

MISCELLANEOUS

Įvairių prekių pasirinkimas motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai

CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI

COSMOS PARCELS EXPRESS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60626

3333 S. Halsted, Chicago, Ill. 60608

Tel. WA 5-2737; 254-3320

V. Valantinas

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis

J. BUBNYS. tel. RE 7-5168

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill., 60632, tel. YA 7-5980

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

2047 W. 67th Place — WA 5-8063

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Gerų prekių didelis pasirinkimas Automobiliai, šaldytuvai, televizijos, doler. certifikatai, maistas, akordeonai.

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629

TELEF. WA 5-2787

NAMŲ APŠILDYMAS

Taisau senus ir įdedu naujus pečius. Pigiai išvalau ir alyvinius perdirbu dėl judų. Įdedu vandens šildytuvus.

A. BANYS 447-8806

GĖLĖS

BEVERLY HILLS GĖLINYČIA

Vestuvėms, banketams, laidotuvėms ir kitokioms progoms

2443 W. 63rd Street, Chicago, Ill.

TEL. PR 8-0833 — PR 8-0834

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymui pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ŽUKAUSKAS

4444 So. Western Ave.

Chicago, Ill. 60609

Tel. VI 7-3447

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos Radijai.

Stereo ir oro vėsintuvai.

Pardavimas ir taisymas

MIGLINAS TV

2346 W. 69th St. — Tel. 776-1436

REAL ESTATE

DRAUDIMAI — INSURANCE

Namų, mašinų, sveikatos ir gyvybės.

Namų pirkimas bei pardavimas.

Butų nuomavimas.

BUD'S REALTY

BALYS BUDRAITIS

4369 S. Archer Avenue

Tel. 254-5551

---

2 po 6 kamb. mūr. Atskiri šildymai kiekvienam butui. 30 p. sklypas. Geriausia vieta Brighton pke.

2 po 4 kamb. med. Sklepas ir pastogė. Atskiri šildymai. Brighton pke.

Mūrinis — 5 miegami. Platus sklypas. Modernūs įrengimai, arti mokyklų. Marquette Parke.

Mūrinis — 2 po 6. Arti mokyklų ir bažnyčios. Marquette Parke.

Mūrinis. Didelė Kamb. Namas kaip pilis. 58th ir California.

Insurance — Income Tax

Notary Public

ŠIMAITIS REALTY

2951 W. 63rd St., 436-7878

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų valdymas — Income Tax — Notariatas — Vertimai

APDRAUDŲ AGENTŪRA

BELL REALTY

J. BACEVIČIUS

6455 S. Kedzie Ave., PR 8-2233

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT

Marquette area 3½ room apartment. Mature couple. References required. 776-9073

BUTAI — rinktiniams nuomininkams **Best Agency,** 2925 W. 63rd, PR 8-6032 Nelaukite, užsiregistruokit dabar. Aptarnauja pietvakarinę dalį 9 metus. Savininkai kreipkitės dėl patarnavimo nemokamai

---

DĖMESIO!

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujojoj Anglijoj, iš stoties WLYN, 1360 bangos, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka. Šią programą veda Steponas J. Minkus. Biznio reikalais kreiptis į: Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Telefonas AN 8-6489. Ten pat gaunamas ir dienraštis Draugas.

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas

FRANK ZAPOLIS

3208½ WEST 95th Street

Chicago, Illinois

Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

"Drauge" galima gauti visokių vizitinių kortelių, atspausdintų įvairiom raidėm. Kainos visiems prieinamos. Greitai atliekamas užsakymas.

BERT'S STANDARD SERVICE

Road Service — Major Mechanical

Elektroninis motoro sureguliavimas (Tune up). Air condition specialistai. Gazolinas, padangos ir kiti reikmenys.

6645 S. Western — Tel. 778-9250

Savin. Norbertas Langys

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas įvairių atstumų

823 WEST 34th PLACE

Tel. FRontier 6-1882

HELP WANTED — MOTERYS

WAITRESSES

PART TIME — FULL TIME

No Experience Necessary.

Flexible Hours. Apply: —

LOMBARD PIZZA HUT

30 W. Roosevelt Rd., Lombard

629-9390

Housekeeper needed to help working mother with children in Winettka. Own room, use of car, 5 day week. Long term position. Contact Mrs. J. Toland daytime — 644-8440, eves. & weekends — 446-2827.

WE NEED WOMEN

For light electronic assembly work. Ideal for mothers with young children.

CALL: —

REED DEVICES, INC.

Glen Ellyn, Ill. — 858-2050

MAID

FULL TIME — GOOD PAY

Living quarters provided

5358 N. River Rd., Rosemont, Ill.

Call Mr. Elliot 678-0630

Reikalinga moteris prižiūrėti senyvą motiną. Paruošti valgį ir lengva namų ruša. 5 d. savaitėj. 63 ir Central apyl. Skambint 283-0300 arba 284-2553

HELP WANTED — VYRAI

Machinists—Production

Manufacturer of precision test equipment, located in Niles, requires machinist for short run production of test fixtures and jigs. Diversified work in a clean modern plant. Benefits include hospitalization, profit sharing and liberal vacation plan. This position is a must for an individual seeking good pay and job stability.

Must speak some English.

Call Larry Domeracki

647-7850

for appointment

SPRAY PAINTERS

Good pay & benefits

Call A. Harbach

626-2100

METAL BOX & CABINET CORPORATION

4716 W. Lake Street

Chicago, Illinois 60644

An equal opportunity employer

WANTED

Exper. SHOP HELP and SET-UP MEN for

PRESS BRAKE

PUNCH PRESSES

KICK PRESSES AND OPERS.

Must speak English. Steady. Good pay and benefits, plus overtime.

FARGO MFG. COMPANY

2850 N. Elston Ave.

MACHINISTS

PRATT 3B JIG BORE

LUCAS MILLING MACHINE

RADIAL DRILL PRESS

BLANCHARD ROTARY GRINDER

Plant expansion has created new opportunities for experienced machine operators who can set-up and run 1 of the above machines on our 2nd shift. Challenging work with lots of variety and good wages. Benefits include: 10 paid hollidays, free life insurance, ffree Blue Cross, Blue Shield, free sckness and accident insurance, profit sharing, free retirement, free safety shoes, free safety glasses, free uniforms, free coffee, paid vacation. Night Shift premium.

Contact MR. BROOKS

1975 No. 17th Avenue,

Melrose Park, Illinois

TEL. — 681-2145

An Equal Opportunity Employer

HELP WANTED — VYRAI

- **MECHANICAL ENGINEERS**
- **DESIGN DRAFTSMEN**

Heavy duty vibrating Conveyors and Equipment,

STRUCTURAL WELMENTS AND CONVEYOR EXPERIENCE DESIRABLE.

Excellent Company benefit including:

* Hospitalization * Profit Sharing * Bonus

FOR INTERVIEW CALL 381-2240

GENERAL KINEMATICS CORPORATION

Barrington, Illinois

BOSTONO ŽINIOS

VASYLIŪNŲ METINIS KONCERTAS

Šeštadienį, gruodžio 8 d. 7:30 v. v., Bostone, Mass., Jordan Hall mažoje salėje (Recital Hall) įvyks retas koncertas. Smuikininkas Izidorius Vasyliūnas ir pianistas Vytenis M. Vasyliūnas, pasikvietę talkon klarnetistą David Mott, atlieks programą pašvęstą kompozitoriaus Kazio Viktoro Banaičio kūriniams. Bus atlikta "Rapsodinė sonata" h moll, Trio "Lietuvos Idilijos" ir Sonata d moll. Tai bus tikra šventė savos kultūros mylėtojams.

Vienu metu Stasys Liepa štai ką rašė apie Banaičio Trio: — "Lietuvos Idilijos" — pastoralinė suita, tai kūrinys, atestuojąs Banaitį, kaip subtilių plonybių lietuviškoje muzikoje puoselėtoją, dažnai čia pasiekiantį tikro meistriškumo".

Ne mažiau jautriai apibūdina Stasys Liepa ir sonatą d moll: "Sonata d moll smuikui ir fortepijonui yra tikras Banaičio širdies kraujo kūrinys, labai jo brangintas kūdikis, išnešiotas, mirus jo motinai, asmeninių negandų bei sukrėtimų audroje, ataustas giliu liūdesiu, dažnai suskambančiu tirštų, sunkių, gedulingų, gaudžiančių lyg varpai sąskambių pynėmis".

Plačioji lietuvių visuomenė nuoširdžiai kviečiama nepraleisti taip retos progos išgirsti bei pasigėrėti aukšta, klasine, lietuviška kūryba. Bilietai gaunami salės kasoje, jų kaina 2.50 dol.

IŠTEKĖJO RITA AUSIEJUTĖ

Bostono lietuvių dramos sambūrio buvusi primadona Rita Ausiejutė lapkričio 17 d. ištekėjo už inž. Werner Heidemann.

Rita Ausiejutė yra mokytoja. Ji dėsto prancūzų kalbą Lee Junior High School. Ta mokykla yra labai gražioje Berkshire kalnų panoramoje. Rita, studijuodama prancūzų kalbą Paryžiuje su kita lietuvaite (pavardės nebeprisimenam), išmokė prancūzus studentus kelis lietuvių tautinius šokius. Berods Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo, Vasario 16-sios, šventės minėjime tie prancūzai meninės programos dalyje šoko lietuvių tautinius šokius. Mokytojaudama Lee mokykloj, Rita išmokė tos mokyklos mokinius, ne lietuvius, lietuvių tautinius šokius ir mokyklos parengime jie šoko, o vėliau vietos laikraštis gražiai juos aprašė.

Inž. Werner Heidemann yra G. E. bendrovės skyr. vedėjas. Jis yra gimęs Berlyne. 1953 metais dar būdamas vaiku su motina atvyko į Ameriką, čia baigė aukštesniąją mokyklą ir universitetą. Jo tėvas buvo mokytojas, II-jame pasauliniame kare buvo mobilizuotas ir užimant Lietuvą ten žuvo ir yra palaidotas kažin kur Lietuvoje.

Į vestuves buvo nuvykę Ritos tėveliai Ada ir Petras Ausiejai, kurie dabar gyvena Avon, Mass., Ritos brolis Linas su žmona. Iš Chicagos teta Angelė Venclauskienė, pusseserė Vida ir jos vyras architektas Šarūnas Rimas, iš Waterbury teta Vita Liaudinskienė ir pusseserė Gražina Liaudinskaitė su savo sužieduotiniu. Be to, gražus būrys Ritos jaunystės ir mokslo draugių bei draugų, o taip pat eilė kitų bičiulių iš įvairių vietovių.

ŽIČKAI SENELIAI

Tomas ir Carol Žičkai, kurie gyvena Sacramento mieste, Californijoj, lapkričio 16 d. susilaukė pirmagimio sūnaus. Tomo tėveliai Ale ir Paulius Žičkai gyvena Dorchestery, Mass.

ŠILIMAI ŽIEMOS BOSTONE

Ada ir Juozas Šilimai, kurie vasaras praleidžia savo vasarvietėje Cape Code, jau sugrįžo žiemai į Bostoną. Jie yra pensininkai, bet jų pavardę randame tur būt visuose aukotojų sąrašuose, kur yra lietuviškiems reikalams. Be to, jeigu kas užsuka į jų vasarvietę Creigville, Cape Code, Šilimai visada yra mieli ir vaišingi.

INŽINIERIAI RENGIA NAUJŲ METŲ SUTIKIMĄ

Bostono lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos skyrius rengia iškilmingą Naujų Metų sutikimą Lantana salėje, Randolph, Mass. Tai vieta, kur jau dveji metai vyko Šv. Petro lietuvių parapijos iš So. Bostono metinis parapiečių susitikimas, tik Naujų Metų sutikimas bus mažesnėje salėje. Vietų skaičius yra kiek per du šimtu. Stalus galima užsisakyti 8, 10 ir 12 asmenų pas inž. Algį Žiką, tel. 828-1545.

BALFO VAJUS TĘSIAMAS

Balfo Bostono skyriaus piniginis vajus, kuris pradėtas lapkričio 1 d., bus vykdomas iki gruodžio 31 d. Vargo ir skurdo mūsų broliams ir sesėms yra daug, o ypatingai Sibire. Mūsų auka yra to vargo sušvelninimui.

KITI PARENGIMAI

— Gruodžio 16 d. šv. Petro lietuvių parapijos salėje So. Bostone bus Skaučių Židinio pyragų išpardavimas.

— Vasario 17 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos didžiojoj auditorijoj Amerikos Lietuvių Tarybos rengiamas Lietuvos nepriklausomybės atstatymo minėjimas.

— Kovo 24 d. Minkų radijo valandos talentų popietė irgi Lietuvių Piliečių d-jos auditorijoj.

UPIŲ ŽUVŲ RŪŠYS

Statistiniai duomenys rodo, kad Amazonės upėje veisiasi apie 700 žuvų rūšių. Kongo — 380, Misisipi — 256 rūšys, Gangu — 170 rūšių. Amure — 73, Dunojuje — 68, Volgoje — 64, Vysloje — 48. Rekordas pri klauso Amazonei. Vargu ar Amazonės pakrančių žvejai pažįsta kiekvieną jų sužvejotą žuvį! **jm**

MŪSŲ KOLONIJOSE

Grand Rapids, Mich.

ATVYKSTA POETAS K. BRADŪNAS

Ruduo jau atėjo, studentija grįžo prie mokslo, neužilgo bus egzaminai, nesame nusilpę, mūsų jėgos stiprėja. Grand Rapids lietuviškas jaunimas susitarė suruošti kolonijoje Vilniaus minėjimą. Jėgų mums netrūksta, savanoriai susibūrė į talką.

Minėjimas įvyks sekmadienį, gruodžio 2 d., 3 val. p. p. Jurginės salėje. Pagrindinę paskaitą skaitys Kęstutis Stepšys. Meninėje dalyje, svečias iš Chicagos, poetas Kazys Bradūnas skaitys savo kūrybą. Lauksime pasiklausyti jo skambančių žodžių. Po to bus muzikinė dalis bei Vilniaus skaidrių rodymas. Po minėjimo bus kavutė.

Tą rytą, gruodžio 2 d., bus atnašaujamos lietuviškos Mišios Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje 9:30 val. ryte.

Jaunimo vardu kviečiu visus Grand Rapids ir apylinkių lietuvius dalyvauti šv. Mišių aukoj ir Vilniaus minėjime.

Alberta

LIETUVIŲ MIŠIOS

Nuo š. m. liepos 1 d. lietuviškų Mišių laikymas buvo nutrūkęs Grand Rapids miesto Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje, vienintelėj Michigan valstybės vakarinės dalies lietuvių parapijoj. Bet vietinės LB apylinkės nariams, Šv. Agotos dr-jos ir Lietuvių Katalikų Moterų kuopos narėms prašant bei parapijos Liturginei komisijai tarpininkaujant, lietuvių Mišios vėl atstatomos.

Lapkričio 12 d. parapijos taryba nutarė ir paskelbė, jog ji atnaujinanti parapijoj lietuviškas Mišias.

Parapijos klebonui kun. A. Bernotui leidžiant ir prašomam kun. J. Žvirbliui sutinkant atvažiuoti bei padėti lietuviškai besimeldžiantiems parapiečiams, Mišios bus laikomos lietuvių kalba nuo š. m. gruodžio 2 d., t. y. sekmadieniais ir šventadieniais 9:30 val. ryte, su ta išimtim, jog evangelija ir pamokslas bus sakomi anglų ir lietuvių kalbomis. Šiaip visos kitos Mišių maldos, skaitymai, psalmės ir giesmės bus tik lietuvių kalba. Mišių tvarka bus beveik panaši į tą, kokia buvo prieš liepos 1 d.

Visi besimeldžiantieji lietuviškai nuoširdžiai prašomi nuolatinai lankyti šias Mišias.

Liturginės k-jos narys lietuvių reikalams

Omaha, Nebraska

LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖ

Omahos "Ramovės skyrius ruošia kariuomenės šventės minėjimą gruodžio 2 d., sekmadienį, 10 val.. ryto Šv. Antano bažnyčioj įvyks pamaldos už mirusius ir žuvusius karius.

Po pietų 3 val. parapijos salėje bus paskaita ir meninė dalis, kurią išpildys skautės ir tautinių šokių grupė.

Mielus tautiečius prašome atsilankyti į minėjimą. Pabaigoj dalyviai bus pavaišinti kava.

Kapsas

St. Petersburg, Fla.

LIETUVIŲ KLUBE

St. Petersburgo klubo Moterų pagelbinis vienetas surengė labai linksmą ir gerai pasisekusią gegužinę lapkričio 17 d. Tai buvo puikiame miesto parke, prie gražaus ežerėlio ir turėjo lietuviams rezervuotą paviljoną, kuriame skambėjo lietuviškos dainos, šokiai ir žaidimai, palydint gerai akordeono muzikai. Žmonių buvo daug, oras geras.

A. Karnienei vadovaujant, kitom poniom padedant, buvo pravesti keli įdomūs žaidimai — rungtynės, kas sukėlė daug įdomumo ir linksmo juoko.

Vakarui atėjus, visi skirstėsi labai geroj nuotaikoj ir prašė Moterų vieneto surengti ir daugiau tokių gegužinių — iškylų.

Moterų vienetas tuo patenkintas, nes visi jų parengimai yra sėkmingi dėl to, kad visos narės, ar tai jau daug metų čia gyvenusios, ar naujos ateivės tarp savęs gražiai sutaria ir visos yra darbščios ir sumanios moterys. **B. Z.**

— Bulgarijoje yra tik 40,000 katalikų, du vyskupai, bet nėra seminarijų, esantieji kunigai senstą.

Mylimai motinai

A. † A.

JUSTINAI VINTARTIENEI mirus,

jos dukrą **ALDONĄ LABOKIENĘ** ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Lietuvių Moterų Dailininkių S-ga

A. † A. Mykolas L. Žemaitis

Gyveno Chicago, Ill., McKinley Parko apyl.

Mirė lapkr. 26 d., 1973, 12:10 val. popiet, sulaukęs 76 m.

Gimė Lietuvoje, Ukmergės apskrityje, Dapkūniškių kaime.

Amerikoje išgyveno 59 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Ona (Gudžiūnaitė), sūnus Alfonse, marti Stella, duktė Albina Žemaitis, 5 anūkai: Michael, Jeanne, Ann, Edward ir Mary Lynn, Lietuvoje brolienė, 2 dukterėčios su šeimomis, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas treč., 3 val. popiet. Eudeikio-Gaidas-Daimid kopl., 4605 S. Hermitage Ave.

Laidotuvės įvyks penktad., lapkr. 30 d. iš kopl. 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, kurioje įvyks ged. pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **žmona, sūnus, duktė, marti ir anūkai.**

Laid. direkt. D. Gaidas ir G. Daimid. Tel. 927-1741.

A. † A.

JUSTINAI VINTARTIENEI mirus,

jos dukrai, mūsų kolegei, **ALDONAI LABOKIENEI** reiškia gilią užuojautą

Amerikos Lietuvių Dailininkų Sąjungos Nariai

Marquette Parko Lietuvių Respublikonų Lygos narę

Dr. Aldoną Valienę-Labokienę ir šeimą,

mirus jos mamytei a. a. JUSTINAI M. VINTARTIENEI, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Valdyba ir Nariai

A. † A. Justinai Marijai Vintartienei

mirus, jos sūnui kolegai inž. VYTAUTUI VINTARTUI su šeima ir jo artimiesiems reiškia gilią užuojautą ir kartu liūdi

Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų S-gos Chicago Skyrius

---

A. † A.

PULK. ZENONUI BALTUŠAUSKUI

mirus, žmoną MARIJĄ, dukrą LIULIĄ ir sūnų LEONĄ su šeimomis bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Ona ir Kostas Ščastnai
Elena ir Mečislovas Wasilewski

A. † A.

JUZEI BULKAITIENEI

mirus,

dukrai ALDONAI reiškiame gilią užuojautą.

Irena ir Vytas Radžiai

A. † A.

JUSTINAI MARIJAI VINTARTIENEI mirus,

jos dukrai dr. **ALDONAI** bei jos vyrui dr. **VACLOVUI LABOKAMS**, jos sūnui **VYTAUTUI VINTARTUI** ir visiems giminėms reiškia giliusius užuojautos jausmus.

Aldona ir Vytautas Taurai

A. † A.

EMILIJAI KUDLIENEI mirus,

jos vyrą KAZIMIERĄ, dukrą STASĘ BALČIŪNIENĘ, jos vyrą STASĮ ir jų sūnų REMIGIJŲ su žmona DANUTE nuoširdžiai užjaučiame.

Stefa ir Jonas Garlai

A. † A.

JUSTINAI VINTARTIENEI mirus,

jos dukrai ir žentui **DR. ALDONAI** ir **DR. VACLOVUI LABOKAMS** bei kitiems artimiesiems liūdesyje nuoširdžiai užjaučia

Korp! GAJA

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. † A.

ANELĖS LEVUŠIENĖS

(ŠULAITYTĖS)

Lapkričio mėn. 30 dieną sueina vieneri metai, kaip negailestinga mirtis išskyrė iš mūsų tarpo mylimą motiną, uošvę ir močiutę.

Jos brangiam atminimui bus atlaikytos šv. Mišios T. Jėzuitų koplyčioje ir Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje.

Maloniai prašome visus — gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti velionę savo maldose.

Nuliūdę: **dukterys, žentai ir anūkai.**

A. † A.

JUSTINAI VINTARTIENEI

mirus, jos dukrą dr. ALDONĄ LABOKIENĘ ir žentą dr. V. LABOKĄ bei artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Kazys ir Irena Pemkai

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

—TĖVAS IR SŪNUS—

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. **Telef. GRovenhill 6-2345-4**
1410 S. 50th Ave., Cicero **TOwnhall 3-2108-09**

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktoriai

MAŽEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŽIAUSIAS VIETA

REpublic 7-8600 **REpublic 7-8601**

EUDEIKIS

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

Laidotuvių Direktoriai

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas YArds 7-1741-2

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. **Tel. YArds 7-3401**

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNŪS
2314 W. 23rd PLACE **Tel. VIrginia 7-6672**
2424 W. 69th STREET **Tel. REpublic 7-1213**
11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. **Tel. 974-4410**

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. **Tel. LAfayette 3-3572**

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET **Tel. YArds 7-1911**

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. **Tel. YArds 7-1138-39**

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. **Tel. OLympic 2-1003**

APLINK MUS

× **Prof. dr. Antanas Kučas,** skaitęs mokslo ir kūrybos simpoziume užbaigos paskaitą lietuvių imigracijos 100 metų sukakčiai į JAV paminėti, prieš grįždamas į Putnamą, aplankė "Draugo" redakciją ir administraciją pasitarti dėl knygų spausdinimo ir platinimo. Ta pačia proga aplankė tėvų marijonų provinciolą ir arkiv. J. Matulaičio beatifikacijos bylos vicepostuliatorių kun. Juozą Dambrauską pasitarti dėl rašomos apie arkiv. Matulaitį biografijos.

× **Prof. dr. Vytautas Vardys,** mokslo ir kūrybos simpoziumo pirmininkas ir darbų koordinatorius, su šeima atsilankė į "Draugą", pasikalbėjo įvairiais reikalais su redaktoriais, įsigijo naujų knygų. Su juo kartu buvo ir N. Vardienės sesuo B. Gylienė iš Seattle, Wash.

× **Prof. Mečys Mackevičius** lapkričio 30 d., penktadienį, kalbės per Sophie Barcus radijo apie valstybininką ir buvusį kacetininką a. a. prel. Mykolą Krupavičių jo mirties trejų metų sukakties proga.

× **Kun. Antanas Zakarauskas,** Švč. Mergelės Gimimo Lietuvių parapijos klebonas, pašventins abi vėliavas šį sekmadienį savo parapijoje.

× **Petras Pupius,** turįs ilgų metų praktiką buhalteriniame darbe, pakviestas į LB Marquette Parko apylinkės valdybą vietoj žuvusio Antano Stakėno. Jis sutiko paimti iždininko pareigas.

× **Šos savaitės kultūrinėje** vakaronėje, Jaunimo centro kavinėje, Chicagoj, lapkričio 30 d. (penktadienį) 8 val. vak. girdėsime Maironio kūrybą plokštelėse. Komentuos Kazys Bradūnas.

× **"Pelkių Žiburėlio"** literatūrinė valandėlė, girdima per Margučio radiją tarp 8-9 val. vak., šį ketvirtadienį, lapkričio 29 d. pateiks fonomontažo apie Vilnių 2-ą dalį. Fonomontažą paruošė muzikas Vytautas Strolia.

× **Šv. Kryžiaus ligoninė** nuo gruodžio 3 d. pradės naują kursą paruošti vadinamoms namų slaugėms. Norinčios kursuose dalyvauti turi pirmiau susisiekti ligoninės telefonu su Lucille Meyer. Registracija kainuoja 5 dol. Šv. Kryžiaus ligoninė jau yra paruošusi apie 200 namų slaugių, kurios sėkmingai pagelbsti ligoniams, gydomiems namie.

× **Dzūkų Draugijos vakaras** B. Pakšto salėje įvyks š. m. gruodžio mėn. 1 d., 7:30 v. v. Visus dzūkus ir jų draugus kviečiame dalyvauti. (pr.)

× **Operos balius** įvyksta šį šeštad., gruod. 1 d., 7:30 v. v., Tautiniuose Namuose, 6422 So. Kedzie Ave. Meninę dalį atlieka Operos choras, šokiams groja L. Bichnevičiaus orkestras. Vietas prašome rezervuoti, paskambinus B. Maciukevičiaus tel. **PR 6-7824.** Ten bus suteiktos ir visos kitos informacijos. Baliaus pelnas skiriamas šio sezono naujos operos pastatymo išlaidoms sumažinti. Visi esate nuoširdžiai kviečiami dalyvauti. (pr.)

× **Reikalinga raštinės tarnautoja.** Mutual Federal Sav. & Loan B-vė, 2212 W. Cermak Rd. Tel. **847-7747.** (sk.)

× **Pirkit tokį magnetofoną (tape recorder),** kuris ne tik groja bet ir pats užrašinėja. Pas Gradinską jų daug. 2512 W. 47 St., FR 6-1998. Treč. užd. (sk.)

× **Bronius Kviklys.** "Draugo" redaktorius, šį penktadienį išskrenda į Vliko seimą Toronte, kur skaitys paskaitą apie Lietuvos rusifikaciją.

× **Lietuviškų filmų popietė,** kurios metu bus rodomi Lietuvių Foto Archyvo pagaminti dokumentiniai filmai, bus gruodžio 9 d., sekmadienį, 4 val. po pietų Jaunimo centro didžiojoje salėje.

× **Pedagoginio Lituanistikos Instituto** absolventų išleistuvės bus gruodžio 8 d. 7 val. vak. Jaunimo centre.

× **Dėkodami** už kalėdines korteles skaitytojai prisiunčia aukų. Aukojo: 3 dol. — Ad. Markelis; po 2 dol. — S. Petkevičienė, V. Klova, J. G. Gliaudys, Jr., Ona Motiekaitienė, M. A. Pisanka, J. Rauba, P. Simanauskas, Alf. Kasputis, L. K. Baltušis, 1 dol. — T. Žilvytis. Labai ačiū.

PLB garbės pirm. St. Barzdukas, vysk. V. Brizgys, Lietuvos gen. kons. J. Daužvardienė.

Nuotr. J. Kuprio

× **Illinois sen. James Soper,** pasižymėjęs naudingų įstatymų pravedimu, bus pagrindiniu kalbėtoju J. F. Kimbarko pagerbime š. m. gruodžio 1 d., kuris įvyks Richard's pokylių salėje, Berwyn, Ill. Kvietimų į pagerbimo šventę dar galima gauti Cicero Šv. Antano Taup. ir Skol. B-vėje. Telef. 656-6330. (Pr.)

× ***Dailininkų Irenos ir Osvaldo Mickūnų paroda Čiurlionio galerijoje*** pratęsiama iki gruod. 2 d. Lankymo laikas: savaitės bėgyje nuo 7 iki 9 val. vak.; savaitgaly nuo 11 val. ryto iki 9 val. vak. (p.)

× **Aktoriai — Leonas Barauskas, Laima Rastenytė,** muzikas **Darius Lapinskas ir baleto šokėja Birutė Barodicaitė** išpildys meninę programą Jaunimo Centro tradicinėj vakarienėj gruodžio 2 d., 5 v. v., Jaunimo Centro didžiojoj salėj. Chicagos ir apylinkių lietuviai kviečiami dalyvauti ir savo auka paremti Jaunimo Centro išlaikymą. Bilietus užsisakykite tel. 778-7500. (pr.)

× **Lietuvių Fondas. Pranas Gaižutis,** Oakville, CT., įamžino pilnateisių LF narių eilėse a. a. **Juliją Gaižutienę** su $1,000 įnašu ir pats įstojo į LF narių gretas taip pat su $1,000 įnašu. LF — išeivijos lietuvių kraitis laisvai Lietuvai. LF adresas: **2422 W. Marquette Rd., Chicago, IL. 60629, tel. 925-6897.** (pr.)

Margarita Vaičiulėnaitė, šiemet atstovavusi New Brunswick provinciją Miss Canada rinkimuose, Margučio surengtame bankete skambina Schumanno kūrinį.

Nuotr. P. Maletos

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Dail. Vidos Krištolaitytės** tapybos paroda Bostone, Mass. Lietuvių piliečių namuose, 368 W. Broadway, vyks š. m. gruodžio 1 ir 2 d. Atidarymas šeštadienį 7:30 val. vak. Atidarysime apie dailininkės kūrybą kalbės Stasys Goštautas.

— **Kun. Justinas Klumbis** darbuojasi kaip misijonierius tarp navajo indėnų New Mexico. Šiuo metu steigia naują parapiją, kuri apims 400 kvadr. mylių. Pradžioje atnašauja Mišias indėnų lūšnose. Jam talkina viena seselė ir du klierikai iš St. Louis. Jo aptarnaujami indėnai dar neturi nei elektros, nei vandens namuose. Užsiima avių auginimu, kilimų darymu. Metinių pajamų indėnai turi tik po 500 dol. Jiems trūksta drabužių, maisto. Kun. Klumbio parapijos adresas: Good Shepherd Catholic Mission, P. O. Box 1700, Gallup, N. Mex. 87301.

— **Dr. Juozas Jurkūnas,** Los Angeles, Calif., ligos vargina-mas, jau kuris laikas yra sugrįžęs į namus ir sveiksta.

KANADOJE

— **Adomas Kantautas** yra Albertos universiteto Edmontone, Kanadoje, bibliotekos knygų užsakymo skyriaus vedėjas. Jo pastangomis sukurtas tos bibliotekos lietuviškų knygų nemažas skyrius. Be to, A. Kantautas sudarė lietuviškos bibliografijos antrą laidą, kuri jau spausdinama. Tai yra didžiulis apie 900 puslapių veikalas, apimąs laikotarpį nuo seniausių laikų iki 1972 metų. Jame surašytos visos knygos, straipsniai, žemėlapiai ir kt. visomis pasaulio kalbomis, liečią Lietuvą ir pasirodę Š. Amerikos kontinente. Ta knyga turės apie 11,000 pavadinimų. Ją leidžia Albertos universitetas. **(S. J.)**

Chicagos žinios

ASTRONOMINĖ TAPYBA

Adler planetariume iki gruodžio 20 d. bus išstatyti paveikslai dail. Cheley Bonestell. Tapyba astronominėmis temomis.

MIRĖ MIESTO ROTUŠĖJE

Chicagos miesto rotušės penktame aukšte, befilmuojant šoferių delegaciją pas merą Daley, mirė elektrotechnikas Dan Crededdio, 75 m. Sukrito negyvas ant žemės.

SUGAVO PERŠOVUSĮ POLICININKĘ

Policijos tarnautoja Helen C. Dewitt buvo peršauta per koją, kai ji automobiliu važinėjo patruliuodama prie 1300 So. Spaulding, Chicagoje. Greit policija suskato ieškoti nusikaltėlio. Areštuotas šešiolikametis paauguolis.

BUS MIESTO KALĖDŲ EGLUTĖ

Taupant energiją net ir šventėse lauko dekoracijos bus mažinamos, tačiau tradicinė 85 pėdų kalėdinė eglutė prie Civic Center Chicagoje bus įrengta ir papuošta dekoracijomis be šviesų. Daugelis bendrovių taip pat nebenaudos šviesų išlaukiniams šventiniams puošmenims.

DAUGIAU AUTOBUSUOSE

Pastebimas daugėjimas važiuojančių Chicagos miesto susisiekimo priemonėmis. Gyventojai palaipsniui derinasi prie gazolino stokos.

PAGALBA BŪTINAM REIKALE

Chicagoje veikia fondas, kuris stengiasi padėti žmonėms didžiam reikale — neturte, nelaimėje. Tai Emergency Fund for Needy People, 360 N. Michigan Avenue.

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Įsteigtas Lietuvių Mokytojų S-gos Chicagos skyriaus
Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 7045 So., Claremont Avenue, Chicago, Illinois 60636

LITUANISTINĖ MOKYKLA

Gerai, kad mes turime lituanistinę mokyklą, nes mes išmokstam skaityt, rašyt ir daug kitų dalykų.

Per istorijos pamoką mes išmokstam apie Lietuvos kunigaikščius. Tai yra labai įdomu, kai sužinome apie mūsų proseneliius. Per literatūros pamoką mes išmokstam apie Lietuvos rašytojus. Per geografiją mokomės apie Lietuvos kalnus, upes, ežerus, kas jos kaimynai, koks klimatas, ir daug kitų dalykų.

Aš mėgstu apie Lietuvą mokytis. Aš jos niekad nemačiau, tik apie ją girdėjau ir apie ją mokaus. Kada nors gal galėsiu ten nuvažiuot. Tai, ką mes mokomės lituanistinėje mokykloje, yra ne tik įdomu, bet ir svarbu žinot.

Judita Patraitė, VI sk.
K. Donelaičio lit. m-la

VAIDUOKLIŲ NAKTIS

Visi išėjom pasivaikščioti į mišką vakare. Kai įėjom giliai į mišką, pradėjo žaibuoti ir griaustinis griausti. Einam, bėgam... Šakos traška, pelėdos ūkauja. Sustojom vos nenumirėm... Pamatėm didelį juodą šešėlį, kuris judėjo. Pasirodo... tik medis. Einam toliau. Šį kartą tikrai pamatom vaiduoklį — negaliu net kalbėti, o vaiduoklis pro mus praskrido. Bėgom namo kiek mūsų kojos nešė. Mes į tą mišką niekuomet daugiau nėjom. Jau dabar tikėjom, kad tikrai yra visokių vaiduoklių.

Povilas Abelkis,
Los Angeles lit. mokyklos mok.
"Saulutė".

Piešė Ramona Žygaitė, Marquette Parko lit. m-los mokinė

KELIONĖ Į AUSTRALIJĄ

Mūsų kelionė į Australiją buvo labai ilga. Mums reikėjo skristi apie 19 valandų. Labai pavargome visą laiką sėdėdami lėktuve. Reikėjo persėsti du kartus. Mūsų lėktuvas nusileido Los Angeles, Honolulu, Nuomea ir Sydney. Mūsų lėktuvas pavėlavo iš Los Angeles 4 valandas.

Kai nusileidome Melbourne, mano dėdė su savo šeima jau laukė mūsų. Pasisveikinę, mes pradėjome važiuoti į dėdės namus. Jie gyvena labai gražioje vietoje, netoli jūros. Daug kartų važinėjom po parkus, prie jūros, kartais kepėm mėsą ant laužo. Nors buvo žiema, oras buvo geras. Buvo saulėta ir šilta. Tik kartais palijo.

Netoli Melbourno mes nuvažiavom pamatyti gyvulių. Ten yra didelis parkas, kuriame gyvuliai vaikščioja laisvi. Matėm kengūrų. Kelios kengūros priėjo prie mūsų, mes galėjom jas paglostyti. Matėm daug paukščių ir labai margų papūgų. Sydnėjuje, "Taronza Zoo", mes matėm daug koala meškiukų ir daug įvairių gyvulių.

Kai mes važiavome iš Melbourno į Sydnėjų, važiavome pro Canberrą. Canberra yra Australijos sostinė. Ten mes pabuvome porą dienų. Matėme Australijos nežinomojo kareivio kapą, parlamento rūmus, karo muziejų ir įvairių šalių ambasadų pastatus. Amerikos ambasada buvo didžiausia ir gražiausia.

Vieną dieną mes važiavome pro kalnus Canberroje. Ten matėme kengūrą šokinėjančią per kelią. Kitą kartą mes matėm kengūrą šokinėjančią per kelią naktį. Sydnėjuje mes apsistojome dideliame viešbutyje. Čia matėm Sydnėjaus Operos rūmus. Man tie rūmai atrodė, kaip daugelio baltų peteliškių sparnai. Man jie labai patiko. Mes pervažiavome per Sydnėjaus uosto tiltą. Prieš išskrendant, mes pavalgėm prie įlankos Sydnėjuje. Mums ten labai patiko valgyti. Sydnėjus yra ant Ramiojo vandenyno kranto.

Dana Gauriliūtė,
Dariaus Girėno lit. m-los
VI sk. mokinė

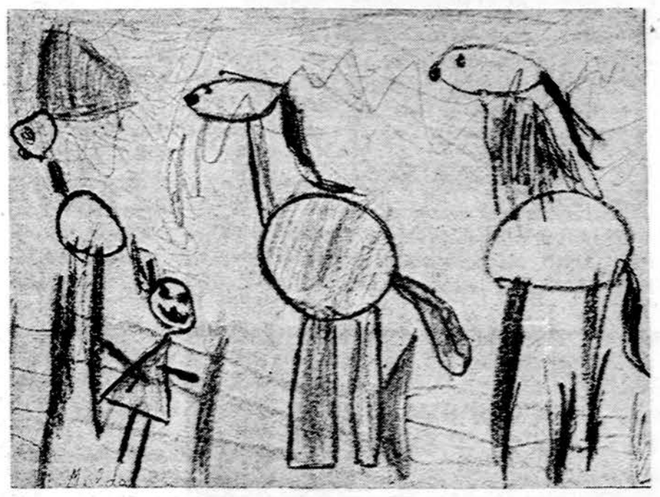

Tėvynės žirgai Sukurti penkiametės Mildos Motekaitytės pagal mamaitės pasakojimus ir liaudies dainas. Bryan, Texas.

KĄ AŠ ŽINAU APIE SENOVĖS LIETUVĄ

Lietuvių protėviai kilę iš Indoeuropiečių giminės. Juos vadino aisčiais arba baltais. Lietuvos kraštas senovėje buvo labai gražus. Buvo kalnų, miškų, upelių ir ežerų. Senovės lietuviai gaudavo maisto iš gamtos. Valgydavo visokiausius gyvulius, bitės nešė jiems medaus. Jie sėjo visokius grūdus. Pavyzdžiui jie augino javus: rugius ir kitus. Lietuviai turėjo tada ir priešų. Jie turėjo kaip nors apsiginti nuo jų. Jie statydavo pilis ant kalnų ir prie vandens, kad lengviau būtų apsiginti. Nuo pilių eidavo požeminiai keliai, vadinamos kūlgrindos. Senovės lietuviai tikėjo į gamtos reiškinius. Jie tikėjo į Perkūną, Dangų ir į kitus. Jie įsivaizdavo Perkūną kaip labai seną žmogų su žila barzda, piktą ir rankoje laikantį strėles. Tos strėlės vaizdavo žaibus. Jie turėjo ir šventovių. Garsiausia šventovė "Romuva". Tose šventovėse būdavo šventoji ugnis, kuri vis degė. Ją prižiūrėjo vaidilutės. Vaidilutės ir vaidilos buvo žmonės, paaukoję savo gyvenimą dievams.

Senovės lietuviai gyvendavo trobose. Viename trobos gale gyvendavo žmonės, o kitame gyvuliai. Viduryje buvo židinys, prie kurio kas vakarą visa šeima susirinkdavo ir sekdavo pasakas ar kokius darbelius dirbo.

Mano nuomone, buvo labai įdomu gyventi senovės Lietuvoje. Aš tikrai nežinau, ar aš norėčiau gyventi tose sąlygose.

Lydia Dudėnaitė,
Marquette Parko 8 sk. mok.

GERIEJI DARBAI

Jaunimas daug gerų darbų gali atlikti. Čia noriu vieną aprašyti. Tai "Hike for Hope".

Jau ketvirtą kartą Rochesterio jaunimas dalyvauja šiame žygyje. Jo tikslas yra surinkti pinigų laivui "Hope", kuris plaukia į kitus kraštus ir teikia reikalingiems medicinos pagalbą.

Praeitais metais žygyje dalyvavo 35,000 keliautojų, kurie surinko virš 600.000 dolerių. Paprastai surandama aukotojų, kurie už nueitas mylias užmoka. Aš gavau po 40 centų už mylią ir per žygį uždirbau 10 dolerių.

Yra ir daug kitų gerų darbų, kuriuos lietuviškasis jaunimas galėtų atlikti ir padėti kitiems.

Paulius Klimas,
Rochesterio lit. m-los mokinys
"Plunksna"

GALVOSŪKIAI

I

Stiklinė buvo pilna juodos kavos. Berniukas nugėrė 1/6 kavos ir stiklinę pripylė pieno. Paskui nugėrė ⅓ dalį ir vėl pripylė pieno. Vėliau nugėrė pusę stiklinės ir dar kartą pripylė stiklinę pieno. Pagaliau jis išgėrė viską. Ko berniukas daugiau išgėrė: juodos kavos ar pieno?

(10 taškų)

II (mįslė)

Be kojų, be rankų duris atidaro.

(5 taškai)

III

(Žiūrėkit piešinį). Žemiau parašytas aštuonių žodžių sakinys. Duotos pirmojo ir paskutinė kiekvieno žodžio raidės. Taip pat, skliausteliuose pažymėta kiekvieno žodžio raidžių skaičius. Parašykite tą sakinį pilnai — visomis raidėmis.

Ar (2) tu (2) n-m (7) t-p (4) a-i (8) po (2) p-s (7) d-s (6).

(8 taškai)

IV

Prie parodos salės pamačiau automobilį, kurio leidimo registracijos lentelėje, be numerio, dar buvo parašyta "Vacationland". Padėkit įspėti, iš kurios JAV valstybės šis automobilis buvo atvažiavęs.

(5 taškai)

V

Kuris žemės ašigalis yra aukščiau pakilęs nuo jūros lygio, šiaurės ar pietų?

(5 taškai).

Jei parašysite kiek metrų pakilęs, dar gausite 5 taškus papildomai.

GALVOSŪKIŲ ATSAKYMAI

1) Abi lygios linijos.
2) Upė.
3) Golfo srovė prasideda ties pietine Floridos sąsiaurio dalimi kaip nutekanti Meksikos įlankos srovė ir eina šiaurės Amerikos pakrante iki Newfoundland'o rėvos (seklumos). Toliau ji pasuka link Europos krantų ir vadinama šiaurės Atlanto srove.
4) Kol antrasis keleivis nueina pusę kelio nuo A iki B, dviratininkas nuvažiuoja visą kelią. Dviratininkas į B atvyko anksčiau.
5) Ratas, troba, karas, takas, arbata ir daug kitų.

NEUŽMIRŠK

Tėvyne, neužmiršk lietuvio,
jo garbės ar jo būdo.
Jis kariavo už Tave, kai reikėjo,
Ir Tavo vardą gynė.

Jis nepamiršo tavo kalbos,
Nė papročių, nė dainos.
Jis kentėjo už tavo laisvę
Ir savo kraują liejo.

Tai prašau visa širdim
Mylimąją Lietuvą:
Niekad neužmiršk lietuvio,
Daug šimtmečių kankinto!

Daiva Veitaitė, 13 m.,
Bostono lit. m-los 8 sk. mokinė

KOMETA

Skaitėte spaudoje, kad šiais metais ir kitų metų pradžioje, danguje bus matoma kometa. Sakoma, kad kometos uodega yra nuostabiai lengva. 60,000 kūbinių mylių sveria tiek, kiek oras, kurį vienu įkvėpimu įtraukiame į plaučius.

DIEVAS

Aštuonerių metų mergaitė vargsta ir niekaip negali atrišti sušlapusių batelių apivarų.

— Ak, Dieve, — sušuko, — padėk man. Dabar sėdi danguj ir nieko neveiki.